Št. 41 Maribor, dne 14. oktobra 1909. Tečaj XLIII.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Vseslovenska ljudska stranka.

Prihodnja nedelja bo za naš slovenski narod velikanskega zgodovinskega pomena. Kakor smo že poročali, ustanovi se to nedeljo v Ljubljani Vseslovenska ljudska stranka, to je, združile se bodo vse deželne krščanske politične organizacije Slovencev v eno veliko politično organizacijo. Naša Slovenska kmečka zveza ostane sicer, kakor je bila dosedaj, toda v času hudih bojev bomo vendar imeli krepko oporo na združenih, v boju izkušenih bratih. In te opore smo ravno mi obmejni Slovenci silno potrebni. Z ustanovitvijo Vseslovenske ljudske stranke padejo med Slovenci vse umetno ustvarjene meje. Bratski si bomo podali roke Slovenci enakih načel in enakih stremljenj od Mure dol do Jadranskega morja.

Našemu ljudstvu skrajno škodljivega liberalizma se je isto večinoma že otreslo. To so pokazale volitve na Kranjskem, kjer je liberalizem že v zadnjih zdihljejih, na Štajerskem, in ravno minole dni na Goriškem. Sedaj je prišel čas, da se krščanska Slovenija na novo oživi, in to se bo zgodilo v nedeljo, ko se ustanovi Vseslovenska ljudska stranka.

Zato pa naj ne bo zavednega Slovenca, ki bi se ne udeležil tega zborovanja, ki se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob ½12. uri v Ljubljani!

Lovski zakon.

Poslanci S. K. Z. so imeli minoli teden več klubovih sej, da so natanko pretresavali lovski zakon in določili točke, katere bi se sprejele v predlog, katerega so stavili dne 12. t. m. poslanci dr. Benkovič, Roškar in tovariši v zbornici. Predlog se opira na te-le glavne zahteve:

1. Zajca in fazane mora vzeti postava iz določbe, da sta lovski živali; občine, oziroma lovske zadruge, ki se morajo osnovati, lahko sklenejo po svoji vplji, če vštejejo za svoj okraj za določen čas zajca ali fazana med lovske živali.

2. Velikost lova posameznikov mora znašati vsaj 300 ha.

3. Radi izvrševanja in oskrbovanja lova zastopajo posestnike občinski odbori; le v občinah, v katerih znaša zemljiški davek manj kot dve tretjini vseh davkov, snujejo posestniki lovsko zadrugo, ki zastopa pri izvrševanju in oskrbovanju lova dotične posestnike.

4. Občinski odbor oz. lovska zadruga sklene docela po svoji razsodnosti avtonomno, če se odda lov v prid posestnikov, ali ga oskrbuje sama občina po izvedencih ali razumnih osebah. Oddaje se lov vedno le za dobo treh let.

5. Občinski zastop sklepa, da se čisti dohodek vporabi za splošne občne zadeve.

6. Razsodništvo se izvoli izmed posestnikov.

7. Avtonomija občinskega zastopa, oziroma lovske zadruge se mora varovati zlasti, če se določajo lovski okraji, pri oddaji lova, ali lastni oskrbi.

8. Posestvu škodljive nelovne živali, zlasti zajec in fazan, se smejo po lastnikih ali najemnikih posestva uničiti in jih smejo ti obdržati za sebe.

To so glavne točke, ki so najbolj potrebne pri spremembi lovskega zakona; taka postava bi rešila kmeta raznih škod, katere mu povzroča zlasti zajec.

Naše ceste.

Kozje, dne 4. oktobra 1909.

Za procvit in razvoj slehernega okraja, ni važnejšega, kot so dobre, gladke, ne preveč bregovite ceste. So vendar ceste za gospodarsko, obrtniško in industrijelno življenje to, kar so žile v našem organičnem telesu. Kjer so ceste slabe, tam peša vse, tam vse zaostaja in vse je v mrtvilu. To velja v veliki meri o našem kozjanskem okraju. Kolikokrat se v zasebnem in javnem razgovoru trdi, da smo v okraju zaostali, da je naš okraj najbolj zapuščen in zanejen, da je nekaka mrtva točka v narodnem gospodarstvu štajerske dežele. Človek ne more odgovarjati, čeprav ga srce boli, ko opazuje naše pridno in marljivo ljudstvo, kako bi si rado pomagalo, a ne najde potov in sredstev, da bi si opomoglo. To ljudstvo dvakrat in tisočkrat zasluži, da se mu pomaga, vsaj skazuje povsod in vsikdar tako udanost in zvestobo našemu programu in našim načelom, da mora človeka ganiti. Kolikokrat se je že poskušalo, vcepiti našemu ljudstvu strup brezverstva, svobodomiselnosti itd., a vsikdar ga je odločno odklonilo. Posebno se pa mora pri tem poudarjati, da ne vsled tega, ker je ločeno od drugega sveta, ampak iz notranjega prepričanja, ker ravno uboštvo našega okraja goni naše najboljše može in mladeniče daleč v tujino, da si tam v nevarnosti in bedi služijo kruh, katerega potem delijo z domačini.

Da bi se okraj odprl, potrebuje pred vsem boljših cest, kot so dosedanje. Od katere strani koli se bližaš kozjanskemu trgu, od vseh strani moraš prekoračiti strme, grde klance. Pot v Sv. Peter čez Skopečno in pot v Sv. Vid pri Planini ali v Planino iz Kozjega pa naravnost kriči, da se preloži. Kdor cesti ni vajen, mora Boga zahvaliti, če je na teh progah srečno z živino in vozom dospel čez vsa ta kotanja, vse te ven štrleče veliko kamne, okoli vseh teh ovinkov srečno na ravno cesto. V poštev pride pa še drugo dejstvo. Nam tudi cest nedostaja. Cela velika in rodovitna fara Prevorje nima okrajne ceste. Po dežju so kolovozi vedno taki, da lahko do kolen obtičiš v razmehčani ilovici. Kako naj ubogi posestniki te fare in sosednjih občin, ki so deležni iste mizerije, prodajajo svoje pridelke? Imajo priznano najtežjo in najlepšo pšenico, dober, iskan oves, imajo dovolj sadja, a kam z vsemi temi pridelki, ko ni cest? V istem položaju je prostrana občina Križe, ki prideluje na svojih lepih, proti solncu obrnjenih legah priznano in priljubljeno vino, a ne more ž njim nikamor v svet. Tukaj se morajo zastaviti vse sile, da dosežemo ugodnejši gospodarski položaj okraja.

Treba nam je tedaj 1. že obstoječe ceste deloma popraviti in deloma preložiti, da se izognemo prevelikim strminam, n. pr. Skopečno in Srebernik. 2. Treba nam je že obstoječe občinske ceste povzdigniti v okrajne ceste II. razreda; kot n. pr. občinsko cesto, ki vodi mimo sv. Filipa v Veračah, kjer so vedno priznano veliki živinski sejmi, v Virštanj, in občinsko cesto, ki vodi v Olimje, in 3. krvavo nam je treba novih cest, pred vsem popolnoma ravne ceste čez zapuščeno Prevorje v Sv. Jurij, ki bi ves okraj proti glavni železnični progi odprla, in ceste, ki bi peljala čez Križe v Močnikov graben in čez Zdole v Brežice.

Potreba teh cest je zdavno pripoznana. Izkušalo se je tudi te ideje uresničiti, a izvršitev je vedno zaspala, ker so malenkostni lokalni razpori uplivali, in ker ni bilo mogoče financirati projektov.

Se je v tem oziru sedaj kaj izpremenilo?

Z veseljem me navdaja zavest, da zamorem vprašanje potrditi. Deželni odbor je na podlagi sklepa deželnega zbora od dne 3. januarja 1905 izdal v I. sesiji sedanje deželno-zborske periode neko poročilo o vseh okrajnih cestah, ki bi se morale tekom bodočih 10 let zgraditi ali preložiti, in kako naj se kredit v svrho subvencije teh cestnih stavb zagotovi. Iz tega poročila je razvidno, da je dežela pripravljena za vse ceste — nove in preložene — I. razreda prispevati polovico vseh stroškov, za ceste II. razreda, nove in preložene, če ima okraj manj kakor 40% okrajnih do-

PODLISTEK.

Nesrečni agitator.

Črtica. Napisal Branislav.

Bilo je leta devetnajststodevet po rojstvu Kristusovem meseca maja, ko je polna luna z zadnjim krajcem v polni meri trkala slovenske liberalce. Tam v deželi Štajerski bi se imeli tiste čase voliti poslanci v deželni zbor tiste dežele. Nek bogat fabrikant je bil tako usmiljen in blagomilega srca, da je založil tiste čase celih dvanajst najboljših kandidatov izmed najboljše narobe stranke na širnem svetu. Da pa bi bili ti „najboljši“ še bolj „gvišni“, vzel je tudi dober in močno „zarinkan patent“ na njih nerodno-narodni-vsenemški program, kot iznajdbo, ki prekaša celo Zeppelina.

* * *

Tako ljubko-prijetno je sijalo solnce nekega dne v tistem času. Ne ravno zelo mlad mož, po poklicu agitator, prišedši iz vaške šole v Ocvrtem orehu, koraka burno po cesti, držeč pod pazduho novo pečeni list, glaseč se na slavno ime „Nerodnež“. Naš znanec, z močno rašeno, a slabo gojeno brado, na svobodno liberalnem obrazu, se jezi nad tem nesrečnim solncem, ker je tako bedasto, da sije s svojimi toplimi žarki tudi po teh nazadnjaških klerikalcih, recte zvezarjih. — Kam vodi našega znanca danes tako zgodaj pot? Ni sicer v njegovi navadi, še manj v naravi, vzdigniti svojih kosti dosti pred deveto uro iz postelje. Kajti dasiravno šolska deca že od osme ure zjutraj naprej divja in vpije krog šole, vendar naš gospod Flere Mrčes — tako se zove naš znanec — si v tem času najraje v postelji tolaži in zdravi mačka od prejšnjega večera. — Tako pa vidimo danes že ob osmi uri zjutraj korakati vsega vnetega našega znanca Flereta v sosednjo vas — Lipo, za katero se je gospod Mrčes najbolj bal, ker je bila dosedaj vedno v klerikalnem taboru. Poln dobrih nad jo primaha naš agitator v Lipo ter jo krene kaj k prvi hiši uglednega kmeta Goloba. Prvo narodno delo mu je bilo, da pritisne na hlev, kot pristen agrarec, velik rudeč lepak za najboljšega od vseh kandidatov — Krampeža. Po tem srečno izvršenem velikem narodnem delu misli in udariti kar v hišo k gospodarju, da zabrenka pri njem, četudi je klerikalec, na svoje hreščeče, liberalno-nerodne strune. A gospodar je bil s hlapcema na gnojišču, kjer je kidal gnoj in trosil drobno prst vmes. — „Ha, pozdravljeni gospod Golob“, kriči oddaleko nanj, „pridni ste, pridni. Tako je prav, tako je za kmeta. Le gospodarstvo, a ne politika!“

„Jaz pa pravim: gospodarstvo in politika“, se mu takoj odreže Golob, „oboje je dandanes potrebno nam kmetom, sicer tudi naš stan ne bo prišel daleč.“ — Tako naš Mrčes že v začetku svoje agitacije ni imel posebne sreče. Da bi se pa našemu kmetu gospod Flere le kolikaj pridobrikal, jel je hvaliti njegovo napredno gospodarstvo: lepe travnike, njive, vzorno urejeno dvorišče, hleve in nazadnje — jamo za gnojnico. — „Ha, dovolite mi gospod Golob,“ besedi Mrčes, „da si natančneje ogledam, kako imate napravljeno jamo za gnojnico, kajti stvar me zelo zanima.“

„Verjamem“, pravi Golob bolj tiho, k hlapcem obrnjen, „ker večkrat v gnojnico namakaš svoje pero, ko pišeš gnjusne dopise o nas krščansko mislečih kmetih v liberalne liste.“ — Naš liberalni junak jo brska in tava res dalje proti jami. Ker že delj časa vsled nujnega drugega opravila kmet ni imel prilike gnojnico iz jame izpumpati, je bila ista skoraj polna. Ne bodi len, si misli naš Flere, in odvzdigne počasi tudi pokrov raz jamo, da zamore natančneje študirati sestavo jame in žlahtne tvarine, ki se nahaja v njej. Ni se še dovolj dobro vzravnal, že ga od zadaj močno zaleti neka stvar v hrbet, da vidi devetindevetdeset solnc in — o joj — ga štrbunkne kakor je dolg in širok v jamo, polno tiste „žlahtne“ tekočine. Kmet je namreč imel več ovac in močnega starega črnega koštruna. Ta je poprej že dalje časa opazoval delo in kretanje gospoda Flereta, in ker je po mogočni bradi Mrčesovi sodeč, sumil, da ima v Fleretu kakega novega tekmeca, je že dalje časa meril in poskušal koštrunček črni, kako bi Flereta najlažje in najlepše mogel prekucniti. In načrt se mu je vkljub borni pameti izborno obnesel. Naš agitator junak pa je brskal po koristni mokroti v jami in klical klerikalce na pomoč. Hitro priteče Golob s hlapcema in izvleče do kože premočenega gospoda Flereta iz neprijetnega kopališča. Le sam „Nerodnež“ je ostal v jami.

Po vseh kosteh tresočega se nesrečneža spravi kmet v družinsko sobo ter močno zakuri v peč. Ko se je čez nekaj ur naš junaček za silo posušil, in po Golobovem gostoljubju privezal tudi dušo spet k mokremu telesu, splazil se je gospod Flere Mrčes lepo tiho in mirno zopet domov v Ocvrti oreh. Nesrečno započeta agitacija ga je spravila tako izven sebe, da je pozabil, ne vemo prosto ali neprostovoljno, na vso agitacijo. Zaradi tega pa je tudi kandidat Krampež slavno pogorel. — Kadar pa vidimo gospoda Flereta Mrčesa tako v svoje misli zatopljenega korakati ob cesti v Ocvrtem orehu — v vas Lipo ne gre odslej nikdar več — se sliši včasih globok vzdihljaj iz junaških njegovih prsi: „Oj ta koštrun!“

klad, eno tretjino, če ima več kakor 40% okrajnih doklad, pa polovico vseh stroškov. Ker ima kozjanski okraj več kot 40% okrajnih doklad, bo dobival tedaj že polovico vseh stroškov za ceste od dežele. Iz istega poročila je nadalje razvidno, da bi moral kozjanski okraj zgraditi: 1. cesto II. razreda iz Lesične čez Prevorje v Slivnico. Dolžina bi iznašala 11 kilometrov, proračunjeni stroški 160.000 kron, od katerih bi dežela prevzela 80.000 kron. 2. Preložiti bi se morala cesta II. razreda iz Podsrede v Sv. Peter pod Sv. gorami. Preložena cesta bi merila 4½ kilometra in bi stalo to delo okoli 100.000 kron, od katerih bi prevzela dežela 50.000 kron. 3. Preložiti bi se morala cesta čez Srebernik iz Sv. Petra v Dekmanci v dolžini 5½ kilometra, kar bi stalo 170.000 kron, od teh bi dežela plačala 85.000 kron, in končno 4. bi se morala izpeljati cesta II. razreda čez Pečice v Močnikov graben v daljavi 2 kilometrov, kar bi stalo v celoti 40.000 kron, od teh 20.000 deželo.

S tem pa možne podpore še niso zaključene. Ne glede na dejstvo, da bi na nekaterih mestih prizadeti posestniki radi potrebno zemljo deloma zastonj, deloma pa za znižano ceno odstopili in tudi prostovoljno tlako opravljali, samo da bi se njihova iskrena želja po cesti obistinila, ne smemo pozabiti, da bi zamogli dobiti tudi državno podporo, kjer bi zamogli dokazati strategično važnost, kar za cesto Lesično—Sv. Jurij ne bi bilo težko, tudi podporo vojaškega ministrstva. V koliko bi se eventuelno te podpore zamogle dobiti, se seveda danes ne more reči, le toliko se lahko zatrdi, da ta podpora ne bi bila mala.

Položaj je tedaj sedaj jako ugoden, kot še nikdar. Zato pa merodajni gospodje kozjanskega okraja na noge! Združimo se, posvetimo vse svoje moči, svojo dobro voljo in svoje zmožnosti lepemu cilju, da povzdignemo okraj, da mu z novimi in popravljenimi cestami odpremo vire blagostanja in gospodarskega napredka!

Obračamo se pa tudi do interesentov! Prosim vas, pustite sedaj vse malenkostne lokalne prepire, ne delajte radi malenkosti razdora in prepira, ki lahko vse projekte onemogočijo; otresite se dosedanje nesrečne misli, da se le v prospeh gotovih krajev sme kaj izvršiti, in naj nas navdaja zavest, da vsako poboljšanje sedanjih razmer ne koristi samo dotičnemu delu okraja, ampak celemu okraju. Besedam naj sledijo sedaj dejanja!

Deželni zbor.

Nemci so nasproti Slovencem v deželnem zboru postali tako nestrpni, da je to že tudi deželnemu glavarju grofu Attemsu začelo presedati, in ko so preteklo sredo, dne 6. oktobra ob priliki Verstovšekove interpelacije zaradi onesnaženja Pake zopet kot obsedeni divjali, je odložil vodstvo deželnega zbora. Ker pa Nemci za ta posel nimajo sposobnega človeka med seboj, so kmalu uvideli, da jo tirajo predaleč, zato so ponižno prosili Attemsa, naj ostane, in obljubili so mu, da bodo bolj pridni. Bomo videli, ali bodo držali svojo besedo ali ne. Naši poslanci pa so na ta način dobili tudi od treznih Nemcev izpričevalo, da postopajo pravilno. Opomnimo le, da je ptujski Ornig v Gradcu med prvimi, ki so nasproti slovenščini najbolj nestrpni.

* * *

Ker je torej manjkalo za kratek čas voditelja deželnozborskih zborovanj, bila je še-le dne 12. t. m. zopet seja. Naši poslanci so stavili več predlogov.

Roškar in dr. Benkovič sta stavila predlog glede premembe lovskega zakona.

Dr. Jankovič je stavil predlog glede deželnih, oziroma državnih zavarovalnic.

Dr. Benkovič je stavil predlog za spodnjo realko v Trbovljah.

Med govori je dr. Benkovič utemeljeval svoj predlog za zgradbo železnice Polzela—Motnik—Kamnik. Svoj drugi predlog radi železnice Paka—Gornjigrad bo utemeljeval šele v petkovi seji.

* * *

Sodišče je zahtevalo izročitev dr. Kukovca. V slučaju, o kojem tožijo Nemci, so naši poslanci glasovali proti izročitvi, v drugih slučajih so se glasovanja odtegnili. Vendar se je dr. Kukovec tako neumno in plitvo zagovarjal, da je bilo druge Slovence zanj sram. Celo socialni demokratje, njegovi edini zavezniki so ga zapustili ter mu javno izjavili, da se čudijo, kako se more doktor tako osmešiti. Bil je ta dan za dr. Kukovca dan obsodbe in popolnega poraza. Deželni zbor ga je izročil.

* * *

V finančnem odseku sta zastopnika Slovencev glasovala proti darilom, ki se predlagajo südmarki, šulvereinu, nemškim turnarjem in nemško-nacionalnemu pesniku Kernstocku. Zvedeli smo, da je lani dr. Ploj zadnji dve postavki Nemcem dovolil, tako odločen je bil v narodnih stvareh. Zato ni čuda, da stokajo za njim najhujši nemški listi.

Dovolil se je tudi proračun za gospodarsko šolo v Št. Juriju. Dr. Korošec in dr. Verstovšek sta ob tej priliki stavila znane zahteve glede izpopolnjenja te šole. Istotako sta se zavzela za slovenske tečaje na kmetijski šoli v Mariboru in prišla z nemškimi poslanci večkrat v hudo vojsko. Vendar sta z uspehom odbijala udarce in branila svoje stališče.

Politični ogled.

— **Sklicanje** državnega zbora. Državni zbor je sklican na 20. t. m. Vse češko časopisje se bavi s političnim položajem, ki je nastal vsled odgoditve češkega deželnega zbora in sklicanja državnega zbora. „Venkov“, glasilo češke agrarne stranke piše: „Naša pot v državni zbornici je jasna. Eno bodo na Dunaju izvedeli, da se to, kar se je v škodo Slovanom na Dunaju, Pragi, Brnu, Tropavi in Ljubljani zgodilo, ne bo pozabilo. Obračun bo strahovit!“ — „Narodni Listy“ pišejo: „Nasproti vladi Bienerth-Schreiner nobenega pardona!“

— **V Kranjskem** deželnem zboru je prišlo dne 9. t. m. do burnih prizorov. Potem, ko je govoril poslanec Pegan o verifikaciji mandatov poslancev Višnikarja in Lenarčiča, predlaga poslanec dr. Šusteršič, da izraža deželni zbor svojo odločno voljo, da se imajo uvrščati pri sestavi volilnih imenikov vsi cenzus-volilci vsake krajevne občine, skupno brez izjeme, bodisi v kmečko ali v mestno skupino. Nadalje je predlagal, da se odkaže ta predlog ustavnemu odseku. Predlog je bil sprejet. Ko se je pa nato jelo glasovati o verifikaciji (potrditvi) mandatov obeh liberalnih poslancev, so začeli liberalni poslanci strahovito razgrajati in kričati. Obnašali so se kot najbolj pijana tolpa. Če bi kak kmečki fant le približno tako divjal, prišel bi takoj v norišnico. Ker je bilo nemogoče dalje zborovati, je deželni glavar prekinil sejo in sklical k seji disciplinarni odsek. Ta je liberalna poslanca Turka in Supančiča, ki sta najbolj vpila, izključil od 3 sej. Ko je deželni glavar sejo deželnega zbora otvoril in naznanil sklep disciplinarnega odseka, nastalo je znova velikansko vpitje. Deželni glavar je pozval izključena poslanca, da zapustita dvorano. Ta pa tega kljub večkratnemu pozivu, naj zapustita dvorano, nista hotela storiti in sta divjala naprej. Šele potem, ko jima je deželni glavar pretil s sodnijo, sta se nekoliko streznila in zapustila dvorano.

— **Obsojeni demonstranti** v Gorici. Radi demonstracij po preložitvi slovenskega učiteljišča iz Kapodistrije v Gorico je bilo obsojenih 20 oseb v 48urni do 14dnevni zapor. Proti nekaterim demonstrantom se vrši preiskava pri kazenskem sodišču.

— **Srbija.** Dne 11. t. m. se je vršil v Belgradu ministrski svet, ki se je posvetoval o ostavki vojnega ministra Živkoviča, ki ga je zadela kap. Odločilo se ni še ničesar. Kot Živkovičev naslednik se imenuje polkovnik Marinovič.

Mala politična naznanila.

Dne 8. oktobra: V turški vojski se vršijo velike spremembe. Po novi vojaški postavi so odpravljene vse predpravice Turkov in uveljavljena je za vse prebivalce brez razločka vere in narodnosti vojaška obveznost. Turški državljan bo od zanaprej skozi 20 let podvržen vojaškim dolžnostim. — V Črni gori je položaj jako napet in govori se, da bo po celi kneževini proglašeno obsedno stanje in preki sod. — Iz Črne gore je pobegnilo 26 častnikov in 76 vojakov na Turško ter prosilo, da se jih uvrsti v turško vojsko. Vlada je ukazala, da se naj to takoj izvrši.

Dne 9. oktobra: Pred barcelonskim vojnim sodiščem se bo vršilo 1200 političnih pravd. — V okolici Asira na Turškem se je bila velika bitka med turškimi četami in združenimi vstaši. Na obeh straneh je obležalo par sto mrtvih. — Srbski trgovinski minister je izposloval konkurz srbske balkanske banke, ki so jo ustanovili vpokojeni zarotniški častniki. — Ruski car bo 19. t. m. potoval v Italijo in sicer bo šel preko Odese, Aleksandrova in Monakova. Spremljal ga bode zunanji minister Izvolski.

Dne 10. oktobra: Ogrski ministrski predsednik Wekerle je predvčerajšnjim prosil cesarja, pri katerem je bil v avdijenci, naj ga pusti iz službe, cesar se pa še ni odločil. — Dne 7. t. m. se je vršilo v Belgradu zborovanje visokošolskih dijakov, ki se ga je udeležilo okoli 10.000 ljudi. Sprejela se je resolucija, v kateri se napada Avstrija in izjavlja v njej zbor, da ne pripoznavajo aneksije ter smatrajo Bosno in Hercegovino kot srbsko deželo. — Angleška bo dejanstveno posegla v maroške homatije. Odplule so že štiri oklopnice in 12 križaric domačega brodovja za ojačenje gibraltarskega vojnega brodovja.

Dne 11. oktobra: Zasedanje češkega deželnega zbora je bilo predvčerajšnjim odgodeno. — Pri dunajskem županu Luegerju so včeraj zastopniki vseh nemških strank sklenili, da predlože nižjeavstrijskemu, gornjeavstrijskemu, solnograškemu, predarlskemu deželnemu zboru predloge za izključno rabo nemškega jezika v teh deželnih zborih, deželni upravi in pri županstvih. — Na Dunaju so se včeraj vršile na mnogih krajih protičeške demonstracije. V VII. okraju so Nemci razrušili češko posojilnico. Razvil se je boj med napadalci in med policijo. — V Pragi so imeli včeraj nemški burši zopet svoj bumel, ki pa se je mirno vršil.

Razne novice.

Imenovan je za kateheta na nemški trirazrednici v Leitersbergu č. p. Miroslav Saller.

* **Iz šole.** Stalni so postali: Na ljudski šoli pri Sv. Barbari v Halozah tamošnji začasni učitelj Jožef Čenčič, na ljudski šoli v Zidanem mostu začasni učitelj v Celju (okolica) Jožef Valenčič, na ekspozituri v Lokvici tamošnji začasni učitelj Ciril Vertovec, na ljudski šoli v Dobrni stalni učitelj pri Sv. Lovrencu na Drav. polju Alojzij Bučar. V začasni pokoj je stopila učiteljica Antonija Valenčič v Petrovčah.

Spremembe pri čč. oo. frančiškanih. P. Fulgencij Trafela gre iz Brežic h Sv. Trojici, p. Efrem iz Sv. Trojice v Nazarje, p. Fortunat Golli iz Nazarja v Pazin.

* **V mariborsko bogoslovnico** so bili letos na novo sprejeti sledeči gg. abiturijenti: Grifič Ignacij iz Prihove, Holcman Pavel iz Remšnika, Holcman Vincencij iz Remšnika, Lukman Franc iz Vranskega, Medved Anton iz Rajhenburga, Oblak Ivan iz Reteč pri Škofji Loki, Oštir Karol iz Št. Ilja pri Velenju, Peršuh Anton iz Št. Lovrenca na Dravskem polju, Rezman Alojzij iz Poljčan, Toplak Franc iz Sv. Tomaža pri Veliki nedelji in Vesenjak Pavel od Sv. Marjete niže Ptuja.

Poslanci Kmečke zveze so zadnji teden intervenirali pri deželnem namestniku radi rabe slovenskega jezika pri glavarstvih Spodnjega Štajerja. Nadalje pri finančnem ravnateljstvu v Gradcu radi raznih važnih zadev pri davkarijah Spodnjega Štajerja in pri deželnem šolskem svetu glede šolskih vprašanj.

* **Velike priredbe** v Ljubljani! V soboto 16. oktobra se bodo razvili v Ljubljani velepomembni dogodki. V soboto 16. t. m. se ustanovi v Ljubljani naša narodno-obrambna organizacija, v nedeljo, 17. t. m. pa vseslovenska ljudska stranka. — Slovenski poslanci, slovenski župani, zaupniki slovanskih političnih društev iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske se zbero ta dan v beli Ljubljani. Da dostojno poslavi dohod slovenskih veljitev iz vseh slovenskih pokrajin, je odločilo slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“, da v čast ustanoviteljem vseslovenske ljudske stranke priredi v nedeljo 17. t. m. ob 6. uri zvečer v vseh prostorih „Uniona“ veliko ljudsko slavnost. — Tako bo mogoče slišati udeležnikom tudi „odlični zbor Ljubljane“ in popolni orkester „Slovenske filharmonije“, ki je že obljubil svoje sodelovanje. Poleg tega sodeluje še več odličnih moči, tako da bo tudi ta večer nekaj posebnega. Zato pohitimo navdušeni v Ljubljano, kjer nas slovenski bratje sprejmejo z odprtimi rokami.

Darujte! Dan za dnevom nam prihajajo prošnje iz obmejnih krajev in od Slovencev, ki žive v nemškem ozemlju, naj jih rešimo narodnega pogina vsaj s tem, da jim pošiljamo slovenske časnike in knjige in da tudi podpiramo povzdigo družabnega življenja med njimi. Slov. kršč. soc. Zveza stori, kar je v njenih močeh, da otmemo rodne brate. Da dobimo potrebna sredstva, brez katerih se ne da nič doseči, se ponovno obračamo do svojih jezik in zemljo ljubečih bratov, naj nam priskrbe pripomočke za obrambno delo. Pošiljajte denarne darove S. K. S. Z.! Prebranih knjig, katerih ne rabite ne sami, ne v vaših društvih, ne pustite ležati zapraševih, temveč pomnite, da so dobro došle tistim krajem, kjer še ni ne slovenskih bralnih društev, ne knjižnic! Pošljite jih torej odboru S. K. S. Z. v Maribor! Ne zabite obmejnih bratov osobito pri prireditvah, na veselicah, pri raznih sestankih! Mladina naj ne pozabi, da je ona poglavitna obrambna četa!

Našim znamkarjem! V krogu S. K. S. Z. se zbira že lepo število nabiralcev znamk, ki so s svojo požrtvovalnostjo in pridnostjo zaslužili pohvalo. Omeniti imamo posebno sledeče: č. g. Rado Marzidovšek, č. g. dr. M. Slavič, Jakob Kosi, Simon Ducman, Ivan Kapun, Anton Brglez, Ivan Pirtovšek, Janez Lovrec, Jožef Krof, Marica Roškarjeva, Josipina Slomšak, neimenovan bogoslovec, neimenovan mladenič. Lepa hvala vsem tem, priporočamo pa se tudi še drugim. Vsem starim in novim nabiralcem pa svetujemo pri nabiranju sledeče: Znamke naj se izstrižejo s papirnim robom, ker znamke s pohabljenimi robci niso za rabo. Največ vredne so stare znamke večje vrednosti, ki se nahajajo kje v skladiščnih pisarnah, na podstrešjih itd. Blagovolite povsod vse te znamke pobrati in poslati S. K. S. Z. v Maribor, ki vsako, tudi najmanjšo pošiljatev hvaležno sprejme!

* **Obvestilo.** Vojna uprava nam naznanja, da kupi po trgovskem običaju za Maribor 2800 q slame za nastil, za Celovec 4736 q sena in 996 q slame za nastil, za Beljak 1875 q sena 60 q slame za nastil in 150 q slame za postelje. Tozadevne ponudbene obravnave se vršijo pri dotičnih vojaških oskrbovalnih skladiščih in sicer: v Mariboru 22. oktobra, v Celovcu 26. oktobra in v Beljaku 25. oktobra t. l. Kolekovane ponudbe morajo biti do najkasneje 9. ure predpoldne na imenovanih mestih, kjer se zvejo tudi natančnejši pogoji.

Obletnica aneksije Bosne in Hercegovine. Vsi srbski listi so povodom obletnice Bosne in Hercegovine izšli črnoobrobljeni. V člankih poudarjajo nezadovoljnost srbskega naroda vsled neuspeha srbske zunanje politike. Vsi uradi, trgovine in javne šole so bile v znak žalosti zaprte. Odpadle so tudi vse gledališke predstave in druge veselice.

Nemški poslanci nameravajo priti na dan s predlogom, da se nemščina zakonitim potom vpelje kot poslovni jezik v štajerskem deželnem zboru. Tak predlog bi seveda izzval najhujšo ogorčenost med našimi poslanci in sploh med slovenskim ljudstvom.

Gotovo je, da bi se naši poslanci poslužili najskrajnejših sredstev, da preprečijo tako kujvičen predlog.

* **Katoliška firma** služi liberalcem kaj rada za slepilo lahkovernih ali slabo poučenih ljudi. Sedaj je tudi Ciril-Metodova družba v „Braniku“ začela svoje katoličanstvo poudarjati, češ, da ima v svojih pravilih „katoliško-narodno“ podlago. Grd liberalen lim! Tako debelo in nerodno namazan, da se noben kalin ne usede nanj. Poznamo te „katoliško-narodne podlage“ kranjskih liberalcev. Tudi liberalna kranjska stranka ima v svojem političnem programu iz leta 1895 „katoliško podlago“ — pa jih poglejte, kako v resnici delajo! Kaj in kako piše glasilo te stranke, „Slov. Narod“ o veri, o dogmah, o sv. zakramentih, o duhovnikih itd. Golo brezverstvo in najgrša farška gonja — to je „katoliška podlaga“ liberalne stranke! Tudi „katoliško-narodna“ podlaga Ciril-Metodove družbe, kakoršno je njeno vodstvo danes, ni drugega kakor reklama! Pa ne bo nič pomagalo; dandanašnji ne veljajo nič več papirnati programi, ki so po ceni, ampak samo dejanja. Ljudstvo sodi samo po dejanjih. Dejanja pa pričajo, da je Ciril-Metodova družba danes samo še podružnica bankrotne liberalne politične stranke.

* **„Branik“** grdo napada in sramoti ljubljanskega knezoškofa. „Branik“ je glasilo Ciril-Metodove družbe — torej je za napade na škofa odgovorna Ciril-Metodova družba. Taka je postala „katoliško-narodna podlaga“ te družbe, odkar jo je začel komandirati radikalni svobodomiselni študent, ki naj bi svojim starišem, ki mu še za kruh skrbe, rajši s pridnim učenjem veselje delal, kakor pa s kričanjem in nasiljem narodne organizacije razdiral.

* **Naši vzgojitelji.** Zlobni ljudje vedno trdijo, da je K. Z. in nje somišljeniki nasprotna učiteljskemu stanu in da mu hoče le škodovati, kjer mu more. Da to ni resnica, pač ni potreba poudarjati. Mi nikakor nismo proti stanu, ker spoznavamo njega veliko važnost, ampak mi smo samo proti ravnanju, ki ga večina tega stanu izvršuje. Ne uvidi namreč, da je glavni namen učiteljskega stanu dobra, verska in narodna vzgoja mladine. Raje delujejo proti duhovnikom in se mešajo v politične kolobocije, kakor bi izvrševali natanko in vestno dolžnosti svojega poklica. Vprašal pa bi mogoče tu in tam kedo, odkod se navzamejo ti vzgojitelji tega duha? Saj izhajajo skoraj vsi iz trdno krščanskih hiš. Navzamejo se tega v mestih, ko so v šolah, v slabih družbah, katerih nikjer ne manjka. Vsakega boli srce, če vidi v gostilni se nahajajoče gospode, ki celo noč pijejo in ga žajfajo, drugi dan pa špricajo, in pri tem pomisli: To so bodoči vzgojitelji naše mladine. Sami še potrebujejo vzgoje. Še celo liberalci so izprevideli, da po tem potu ne sme iti več naprej, in „Učiteljski Tovariš“ od dne 8. oktobra je zapisal učiteljiščnikom sledeče: „Zamenjajte vrček in cigareto z znanstveno knjigo, ki vam bo širila obzorje po vesolnem svetu, vam dajala vpogled v vse stroke znanosti in vas usposabljala za uspešno narodno delo bodisi na kateremkoli narodnem polju. Namesto da bi si z alkoholom in nikotinom ubijali svoje lastno telo, skrbite rajši za prospeh svoje telesne vzgoje, ker „le v zdravem telesu biva zdrava duša“, in gotovo se nam ni potem bati, da bi ne skrbeli za prospeh „telesne, in z njo tudi duševne vzgoje naroda.“ — Liberalci tedaj že spoznavajo, kam so zvodili učiteljski naraščaj z neumnim hujskanjem proti veri in duhovnikom. Da bi njih spoznanje le ne bilo prepozno. Ko bodo pa učitelji šli pravo pot ljudske izobrazbe in mladinske vzgoje, tedaj se pa gotovo tudi slovensko ljudstvo ne bo obotavljalo, jih nagraditi.

* **Proti pijančevanju** so se začeli na Kranjskem po kratkem presledku zopet krepko in živahno gibati. Društvo „Abstinent“ je dalo na deželno vlado vlogo, v kateri prosi, naj se ne dovoli na Kranjskem nobena nova gostilna več, še manj pa kaka nova žganjarna. Dalje je vložilo isto društvo na deželni šolski svet prošnjo, obsegajočo 12 točk, kako in kaj naj dela šola proti pijančevanju. Istotako misli naprositi imenovano društvo tudi deželni zastop, ki se tako zelo briga za povzdigo narodnega gospodarstva, naj zamaši tisto luknjo, skozi katero gre iz dežele ven toliko milijonov, in ki se kliče nelzmerno popivanje. Ljubljanski „Škofijski list“ prinaša poziv vsej slovenski duhovščini na skupen znaten odpor proti alkoholizmu, kot najhujšemu nasprotniku krščanskega življenja in uspešnega pastirovanja. Ta poziv se bo poslal vsej slovenski duhovščini tudi izven ljubljanske škofije. Snuje se tudi učiteljska protialkoholna zveza.

* **Naš krvni davek.** Prejeli smo: Zopet je prišel čas, ko odhajajo naši sinovi od doma, da žrtvujejo domovini svoje najbolje moči, da si izurijo oko in roko za cesarja in domovino. Ponosen bodi vsak, ki je zdrav na duhu in telesu ter sposoben za vojaški stan. To zahteva zakon, to zahteva domovina. Kaj pa zahtevamo mi po zakonu od vojaških oblastnij? — Primeren trenotek se nam zdi, da izpregovorimo besedo. — Niso vsi mladeniči enako obdarjeni z duševnimi zmožnostmi, da bi mogli vsprejemati nauke in vojaško vzgojo brez težav, kakor nadarjeni tovariši. Predpisi sicer prepovedujejo vsako nasilje in surove psovke za novince. Ali taki slučaji se še vedno ponavljajo, ko prihajajo novinci v vojašnico. O tem nam svedočijo pritožbe iz javnosti zaprtih vojašnic. Višjim vojaškim častnikom navadno niti ne prihajajo na uho taki slučaji zlostavljenja novincev. Da se nobeden izmed teh ne upa pritožiti, za to že skrbijo podčastniki z grožnjami. Temu mora biti konec, pa na kakšen način?! Da bi ovajali take slučaje, ko se jim na neuljuden način vliva pouk v glavo, ali da bi jih vlačili po časopisih, tega si novinci niti ne upajo. Stotnik vsake stotnije in službo imajoči inspekcijski oficir naj bi tu pa tam v gotovem času, zlasti zvečer, stopal v sobe novincev in si ogledal, kaj počenjajo včasih instruktorji pri vizitah in naj bo te slučaje nedopustnega postopanja priobčil na više mesto. Na ta način bi bilo surovo postopanje napram novincem kmalu vdušeno. Mi izpolnjujemo, kar nam nalaga zakon; zahtevamo pa tudi, kar nam gre. Toliko za zdaj in upamo — da nisem govoril zastonj. Poskusilsam.

* **Iz odborove seje** S. K. S. Z. Nekemu važnemu izobraževalnemu društvu na meji se je v svrho nabave godbenih inštrumentov za tamburaški zbor dovolilo 50 K. — Otvoritve Društvenega doma v Šmartnem pri Velenju se v imenu S. K. S. Z. udeleži č. g. dr. Hohnjec. — Sklenilo se je več važnih sklepov z ozirom na stik z obmejnimi Slovenci. — Narodnoobrambne enkete se udeleži S. K. S. Z. po svojih odposlancih. — Knjižnica S. K. S. Z. pristopi kot ud k Zgodovinskemu društvu. — Nekemu društvu na meji se dovoli posojilo knjig za društveno knjižnico.

Slovenija — naša!

Strahovit poraz so doživeli minole dni liberalci na Goriškem. Propadli so pri deželnozborskih volitvah v splošni skupini popolnoma, in tudi pri volitvah v kmečki skupini, ki so se vršile dne 10. t. m., so dobili komaj enega poslanca. Slovenska ljudska stranka je lahko ponosna na svoje uspehe. Priborila si je v teh deželnozborskih volitvah 9 mandatov. Sicer je še potrebna ena ožja volitev na Krasu, toda volitev se vrši med dvema našima kandidatoma, tako da je tudi en kraški mandat S. L. S. zagotovljen.

Kakor štajersko in kranjsko, tako je tudi goriško ljudstvo spoznalo, da nima od liberalcev ničesar pričakovati. Liberalci so veliki junaki v besedah, storijo pa nič, k večjemu, da še to poderejo, kar so drugi s težavo pozidali. Drugače naši voditelji. Ti so s svojo modro in previdno, ne kričavo in bahato politiko več koristili svojemu ljubemu narodu kot vsi liberalni kričači. To je ljudstvo izprevidelo, dalo je slovo liberalcem in se okienilo naše stranke. Vrste katoliško zavednih Slovencev se množe od dne do dne; naša edino prava ljudska misel prodira vedno bolj in bolj in s ponosom lahko rečemo, oziraje se na to našo hrabro armado: V tem taboru je Slovenija.

Mariborski okraj.

Posvečenje novega oltarja v baziliki Matere Milosti. V nedeljo 17. oktobra bo Njega prevzvišenost knez in škof dr. Mihael Napotnik posvetil nov oltar sv. Križa v baziliki Matere Milosti. Tudi k tej slavnosti vabimo prav vljudno pobožne vernike, da se te izredne slovesnosti obilno udeleže!

Za šentiljski dom so domačini posestniki darovali lepo število dreves, ki so se porabila pri stavbi. Posebno zahvalo izrekamo gg. Jos. Ferk, Franjo Thaler, Leop. Ledinek, Lamežnik, Herzog in Dreier. Hvala Vam iskrena!

m **Südmarka** je kupila za 44.000 kron krasno Bindlehnerjevo posestvo v Cirknici. Opozarjali smo vso slovensko javnost, da je več posestev na prodaj, a nihče se ne zgane! Turobna Slovenija!

m **Cirknica** pri Sv. Ilju v Slov. gor. V naši občini smo imeli dne 7. oktobra občinske volitve. Naša slovenska stranka je vsled raznih volilnih mahinacij podlegla. Imamo namreč samo dva volilna razreda. V II. razredu sta prodrla samo dva odločna našinca, g. Iv. Bauman in g. Iv. Princ. Ostala dva Lopič Josip in Brus Franc sta pa prišla v žreb, ki pa je odločil, kakor navadno, v korist Nemcem. Nimam dovolj kritikujočih besed, da bi ožigosal tistih par tako zelo „narodnih“ kmetov volilcev, ki so ostali doma in tako pripomogli do našega propada. Samo eden naš glas še, in imeli bi polovico odbora v rokah. Slava takemu zapečnemu narodnjaštvu! V I. razredu je zmagala tudi lista Südmarkinih kandidatov. Vsled volilnih nepravilnosti se vloži pritožba.

m **Hoče.** V gozdu med Hočami in Slivnico je dal č. g. kaplan Krajnc odkopati takozvano Stolčevo gomilo na posestvu Antona Vernika. V globočini kakih 2 metrov se je našel 60 cm debel in pol metra globok zid iz potočnega kamenja, ki obdaja 2 in pol metra širok in tri metre dolg pravokotnik. Mrlič in tudi pepel se ni več našel. Med izkopano zemljo je bilo dosti črepinj od neožgane posode. Po sodbi vešačkov zgodovinarjev je grob iz 3. ali 4. stoletja p. K. r. toraj je star okoli petnajst ali šestnajst stolet in ni rimski, tudi ne krščanski, ampak od takratnega domačega poganskega ljudstva.

m **Slivnica.** Kmetijska zadruga v Račah se je sedaj, ko je dobila državno podporo spet oživela in kmetje vozijo zrnje od vseh strani skupaj. Kupuje se vse zrnje po dnevni najvišji ceni sedaj v zimskem času vsak delavnik od 8. ure naprej. Kmetje mariborskega in ptujskega okraja, združite se in oddajte svoje poljske pridelke edino-le kmetijski zadrugi v Račah, da ne boste podpirali raznih špekulantov, temveč domače, velevažno podjetje. V slogi je moč!

m **Selnica** ob Dravi. Tukaj se je dne 4. t. m. poročil vrl narodnjak, predsednik tukajšnje Mladeniške zveze, Franjo Timer z gdč. Reziko Jezeničnik. Bilo srečno!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Krajni šolski svet je sklenil pri svoji seji dne 6. t. m. da naj se nastavi na tukajšni narodni šoli šoli za učiteljico ženskih ročnih del, nadučiteljeva gospa, ki je popolnoma nezmožna slovenskega jezika, otroci pa nemškega. To je vendar odveč za našo slovensko župnijo in občino, kakor tudi za našo narodno šolo, da se nastavi nemška učiteljica, ko so slovenske na razpolago.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Otvoritev nemške šole se je Nemcem v nedeljo, dne 10. t. m. jako slabo obnesla. Računali so, da bo najmanj tričetrt Maribora in pol Gradca in nekaj krofastih Nemcev prišlo v Št. Lenart ter da bodo nas Slovence kar za malo južino pohrustali. Toda tujcev smo pri maškaradi po trgu komaj nekaj nad 90 našteli. Naše verno, kmetsko ljudstvo je Nemcem dovolj jasno pokazalo, da nemškim besedam in obljubam prav nič več ne veruje, kajti nobena prošnja št. lenartskega Pepeta, niti njegove lepe obljube niso pomagale, da naj gredo na nemškutarsko slavnost! Da bi bilo vsaj nekaj prostorov zasedenih, je Baldek ljudem celo obljuboval, da dobe zastonj jesti in piti, nakar mu pa eden odgovori: Vaših klobas že ne maram, ljubši mi je domač črni kruh. Seveda c. kr. uradniki tukajšnje davkarije in sodnije so se udeležili tudi nemškega sprevoda po trgu; vsak je imel na prsih pripete vsenemške znake; eden, ki je nosil zastavo, je bil tako našemljen, da smo mislili, da je pust. Za ime tega gospoda (bil je baje nek uradnik c. kr. davkarije pri Sv. Lenartu) bodemo že še poizvedeli. No, lepi c. kr. uradniki!

Sv. Lenart v Slov. gor. Nemška šola. Šentlenartski Nemci so gotovo svoje koledarje zgubili ali pa so radi svoje nemške šole že sedaj, ko še niti v njej niso začeli učiti, tako neumni postali, da so mislili, da je bil dne 10. oktobra pustni torek ali fašink. Navadno vsak človek še-le takrat malo ponori. Mogoče da je v luteranskih kalendrah že ta dan pustni torek. Nemci so namreč 10. t. m. popoldne imeli maškaradni sprevod od Sarnitza do nemške šole ter do njihovega Narrenhausa ali norišnice. Na čelu maškarade sta bila dva jezdeca, našemljena, kakor so bili nekdaj dvorni norci. Pogodila sta res imenitno svojo ulogo. Za njimi godba, a za temi pa uradniki tukajšnjega c. kr. davčnega urada in pa c. kr. sodnije. Njim na čelu c. kr. davčni asistent Aleksander Solak, ki je nosil celo zastavo z vsenemškimi, torej veleizdajniškimi trakovi. Imel je tudi črez ramo obešen veleizdajniški trak, na glavi pa razcefrano rešeto. Videli smo še sledeče uradnike, ki so vsi imeli vsenemške znake: c. kr. davkar Grejan, c. kr. davčni asistent Dernjač, c. kr. sodni kancelist Dernač, c. kr. sodni nadoficial Janez Urek, ki je, kadar je zagazil kakega Slovenca, takoj skril svoj vsenemški znak pod suknjo, in c. kr. sodni pristav Ambrož Petrovič. Seveda se je moral z veleizdajniškim vsenemškim znakom še bahati naš Miha Fišer, c. kr. sodni sluga! Za njim so se peljali otroci v eni kripi, v kakoršnih vozijo naši kmetje teleta v mesta. Bili so tudi ti otroci vsi našemljeni z veleizdajniškimi vsenemškimi znaki. Za temi so prišli turjci. V sredi med temi so nesli nekaj, kar je bilo podobno luteranskemu križu. — Ko smo zagledali to luteransko maškarado, smo se nehote spomnili na oni pustni torek v letu 1906, ko so šentlenartski Nemci tudi napravili tako maškarado po trgu, pri kateri priliki se je ubil otrok. A ker je bil slučajno to otrok Sarnitzovega majarja, kateri sam ni upal sodnijsko postopati, se seveda krivcem ni ničesar zgodilo.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Nemci so imeli v nedeljo najeto godbo iz Maribora, za katero so morali 460 kron plačati. No, kmetje, tudi to bodete še morali svoj čas plačati, ker bodo vsi stroški k stavbi šole prišteti! Sprva so igrali domači godci, ko pa so prišli Mariborčani, pa je prisopihal št. lenartski kapelmojster Mendl ter jim prepovedal nadalje igrati! No, čisto prav se je zgodilo našim godcem, zakaj pa se mešajo med nje! Ostalo je Nemcem baje dve tretjini vseh priprav, posebno pa mesa, ker ni bilo udeležencev. Danes baje proti poštnemu povzetju pošiljajo meso onim Nemcem, ki so pozabili priti!

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. C. kr. uradniki. Vsi št. lenartski nemški c. kr. uradniki so se udeležili v nedeljo 10. t. m. demonstrativno in vsi s pripetimi vsenemškimi veleizd. znaki javnega pohoda skozi trg šulferajnski hiši. Mi bi ne imeli in tudi ne bi zamogli imeti prav ničesar proti temu, če se udeleže veselice v prostorih, ampak da nas in naše kmečko ljudstvo celo na javnem trgu izzivajo, a se še niti takrat ne skrijejo, ko se poje veleizdajniška pesem: Die Wacht am Rhein (nekateri so to pesem še pomagali peti!), to je pač nečuveno, to je škandalozno in mogoče edino-le v Avstriji! Bodemo že na pristojnih mestih potrebno ukrenili, da dobe svojo plačilo. Cerkve, in cerkvenih obhodov in procesij se ti gospodje ogibljejo, za to ker se spredaj nese sv. križ, v nedeljo pa so šli za svojimi znamenji.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Za procesijo, pri kateri se nese sv. Rešnje Telo, naši št. lenartski Nemci in pa c. kr. nemški davčni in sodnijski uradniki ne gredo, pač pa so v nedeljo takoj šli, za za dvema konjema na katerih sta sedela dva kot dvorna norca našemljena moža. No, ni čuda, saj je Sv. Lenart patron živine.

m **Šetarjeva** pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Ker se o Ernestu Čuček, po svojem poklicu visokošolcu — ali kakov je že — toliko govori in piše, moramo še mi eno povedati! Lansko jesen smo imeli svojo običajno veselico v gostilni g. Konrada Sollaka. Prišel je na plesišče študent Čuček, ki misli, da je Čučkovi gospodi vse dovoljeno, ter žalil goste. G. Konrad ga je ljubeznjivo podučil o dostojnosti. Na to se je dotični Ernest osmelil z liberalno študentsko smelostjo še vprašati: „Kdo sem jaz?“ A gospodar Konrad mu je odgovoril s tako razumljivo besedo, da še mu danes po ušesih zveni; kajti nedavno, ko so se lenarčki izletniki tamkaj mudili, rekel je: „Tu noter pa ne grem“. — Če še pripomnimo, da je njegov „fini“ nastop na plesišču povzročil sodnijsko obravnavo, smo tega gospoda dovolj označili.

m **Sv. Anton v Slov. gor.** Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi v nedeljo 17. oktobra veselico s sledečim vsporedom: I. Pozdrav. II. Petje. III. Govor predsednika Zveze slovenskih mladeničev Fr. Žebot a. IV. Nastop domačih tamburašev. V. Gledališka igra „Starinarica“. Potem prosta zabava z raznimi točkami. Veselica se vrši v prostorih gdč. Fanike Alt ove. Vstopnina: sedeži 40 vinarjev, stojišča 20 vinarjev. Vabi torej vse domačine in sosede odbor.

Ptujski okraj.

Shod v Rogaški Slatini.

Za včeraj, dne 10. t. m. so bili sklicani možje iz celega rogaškega okraja, da slišijo poročilo svojega državnega poslanca dr. Korošca o železničnih vprašanjih, zadevajoč okraj. Gre se za dogotovljenje zgradbe železnice Rogatec—Krapina in zaradi železnice Rogatec (Mestinje)—Brežice.

Železnica Rogatec Krapina se bo začela kmalu graditi. Ogrska vlada je dala sedaj vendar dovoljenje in konzorcij pravi, da ima že tudi denar. Dolgotrajni so bili tudi dogovori z južno železnico, ki je delala velike težkoče, tudi te so sedaj premagane.

Glede nameravane proge Rogatec (Mestinje)—Brežice, vladajo zelo različna mnenja. Kmetijska podružnica se je izrekla za Mestinje—Št. Peter—Sv. Ema in proti črti ob Sotli. Sklep se ni nobeden storil, ampak se kliče ob primernem času še en shod. Ljudje so sedaj o namerah poučeni in lahko sodijo.

p **Protestantizem** na Ptuju. K notici o novih odpadnikih na Ptuju v zadnji štev. je v pojasnilo dostaviti, da je bil umrli Voldemar Hintze, kateremu je kat. cerkveno predstojništvo moralo odreči zvonenje, protestant.

p **Novi pastor** pride na Ptuj, neki Andr. Römer, celo iz Stuttgarta v Württenbergu na Nemškem. Ptujski Nemci imajo še vse preveč avstrijskega patrijotizma, zato se bodo dali od novega pastorja navduševati za Wilhelma in Hohenzollern-ce! Heil!

p **Trgatev.** Vsled deževnega vremena se na trgatev ni moglo več čakati, skoro povsod po Slov. goricah in Halozah so morali zadnje dni v gorice; mošta povsod obilno, in tudi dober je!

Ljutomerski okraj.

l **Strašen zločin.** Pri Kapeli sta ubila brata Neubauer doma iz Zagorskih Zasadov v župniji Sv. Lovrenca v Slov. gor. „gajšica“ Ploja, po domače Rumpeka iz Janižberga. Od peka Nedoka je nosil v četrtek žemlje in kruh. Ko so se pri Rihtarovcih vračal z denarjem domov, ga štiriindvajsetletni Neubauer zagrabi od zadaj za vrat in ga začne drgniti, vrže mlajšemu sedemnajstletnemu bratu nož z besedami: „To imaš, dregni ga!“ Ta mu prereže križem trebuh, da so se creva kar iz njega sesula. Na to sta mu vzela denarja okoli 16 kron ter sta ga vrgla v mursko strugo pri Rihtarovcih. Ker je nek voznik od daleč ta žalostni dogodek videl, so umorjenega v kratkem potegnili iz Mure in v soboto pokopali pri Kapeli. Tudi oba roparja so že izročili c. kr. okrajni sodniji v Gornji Radgoni. Starejšega je zagrabil krčmar in mesar Polak pri Sv. Juriju, ko ga je zasačil pri kraji. Bili so pri njem ravno žandarji, ko jim ga prinese baje v sobo in ga trešči na mizo. Imel je s seboj dva revolverja, mnogo patronov in dolg nož. Vzdrževala sta se ta dva ptička pri neki ženski v župniji sv. Lovrenca blizu Ptuja. Oba sta velika šnopsarja.

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Pretekli četrtek, dne 7. oktobra so tatovi vlomili v trgovino Jožefa Farkaša ter pokradli iz izložnega okna za 280 kron blaga. Pravi se, da so jim že na sledu.

l **Gasilno društvo** v Cezanjevcih priredi dne 24. oktobra tom bolo v gostilni g. Antona Ficko na Kamenščaku. Začetek ob 5. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi se uljudno vabi.

Slovenjgraški okraj.

Prepoved otvoritve Društvenega doma v Šmartnem pri Velenju. Slovenjegraško c. kr. okr. glavarstvo je v zadnjem trenotku prepovedalo slovesno otvoritev Društvenega doma radi griže. To je nekako čudno postopanje. Griža razsaja v slovenjegraškem okraju že od meseca avgusta, in sicer tako hudo, da je po nekaterih občinah umrlo več ljudi. Zdravstveni oddelek okrajnega glavarstva pa ni storil nobenega koraka, kajti vršili so se shodi, bili so semanji dnevi, veselice, in otroci so mirno zahajali v šolo. Bolezen se je tako širila in se še širi v tem okraju, da je na poziv volilcev od več strani poslanec dr. Verstovšek moral v zadnjem tednu intervenirati pri namestniji v Gradcu. Mi smo gotovo na tem stališču, da se mora pri takih boleznih z vso strogostjo postopati, da se kolikor mogoče zabranijo nesreče. Toda v Velenju se nam dozdeva, da ni bila tako merodajna griža za prepoved, nego ovadba velenjskih nemškutarjev, ki so hoteli na vsak način preprečiti otvoritev. Kakor slišimo, se je pojavilo nekaj slučajev v Škalah; če je že tako velika nevarnost, vprašamo samo, zakaj c. kr. okr. glavarstvo takoj ne zapre nemške šole v Velenju, v katero pohajajo večinoma otroci iz škalske občine. O tej zadevi izpregovorimo še na merodajnem mestu.

s **Škale.** V nedeljo 17. vinotoka napravi slavnoznano „Pevsko društvo Braslovče“ izlet v Škale ter bo pel moški zbor različno narodne pesmi pri g. Stergar ju. Prijatelji lepe slovenske pesmi se uljudno vabijo k udeležbi.

Konjiški okraj.

k **Konjice.** V nedeljo, dne 10. t. m. so imeli naši nemški tržani svoj „Weinlesefest“ pri Werbniggu. Slobodno jim, — in mi bi tega niti ne omenjali, če bi s tem ne bili združili izzivanja mirnih sostanovalcev Slovencev. Prvič so že na lepakih naznanjali „nur für Deutschgesinnte“; to je očividna provokacija, ker zaveden Slovenec itak ne bo šel na tako nemškutarsko veselico. Izobesili so nadalje nemško frankfurtarsko zastavo, med tem ko Slovencem ne dovolijo izobesiti slovenske zastave, ki je — mimogrede rečeno — tudi deželna zastava Kranjske. Rogovilili so celo noč do poznega jutra in po trgu peli in „hajlali“ tako krasno, da moramo pač primerjaje imenovati riganje Pieringovega osla najlepše slavčevo petje. Slavno županstvo tržke občine pa pozivljemo, da naj napravi v tem czaru vendar že enkrat po noči red, saj je zato poklicano. — Spomnite se uboja nedolžnega A. Kokola, finančnega nadpaznika, ki se je zgodil dne 8. septembra t. l. pri Hasenbichlovi šnopsariji. Policija, kje si? Gospej Werbnigg pa svetujemo, naj od sedaj naprej na vsa vrata svoje gostilne deva napise: „nur für dajčgezinte“ — da si ja noben zaveden Slovenec ne bo upal prestopiti praga njene gostoljubne hiše. Heul!

k **Konjice.** Preteklo nedeljo pri shodu Dekliške zveze so kaj lepo deklamovale rodoljubne pesmi slovenska dekleta: Frančiška Plankl-nova, Frančiška Pristovnik-ova, Solarjeva in Micka Rak-ova, predavale pa Arbeiter-ova in Micka Lamut-ova o pokristjanjenju Slovencev in o delovanju slov. bratov sv. Cirila in Metoda. Za 8. decembra, ko bo naša književska družba obhajala 60letnico svojega obstanka, pa se pripravlja nekaj prav zanimivega, kar pa za sedaj ostane še tajno. Le vrlo naprej v delu za vero, izobrazbo in slovensko domovino!

k **Konjice.** Znana beznica v trgu še ne da miru, morda bi bila rada priča še več pobojem. Vprašamo, ali ni pomoči zoper to zbirališče pijane podivjanosti? Bomo morali prositi c. kr. orožništvo, da postavi ob nedeljah in praznikih poosebljeno postavo pred vhod, ki bruha pijane barabe; trg itak nima smisla za red in ponočni mir.

Konjice. Bog sam ve, kako se kaj naši Nemci ponašajo s svojo šolo, kamor neki leto za letom prihaja več otrok. Človek bi jim privoščil to nedolžno veselje, ker drugega veselja v Konjicah itak več nimajo. A šola, da te para, ta pa ta! Nekoč grem mimo nemške šole ob 11. uri, ko so otroci ravno „frej“. Raca na vodi, to vam je — ne „Geheil“, marveč „Geheul!“ Pa kakšen! Modra nemška glava jo je pač dobro ukrenila ter šolo trdno pozidala, sicer bi bila že zdavnaj v grobljah. Zadnjič bojda še potresa niso slišali, tako so vdelavali. Vemo sicer, da je to primerno gotovi nemški „kulturi“, a dveh tretjin slovenske krvi je pa vendar-le škoda, ki se vadi take kulture. Na kakšnih naukih temelji ta „vzgoja“, nam ni znano. In veroučitelj, li tudi on ne stori svoje dolžnosti, ali je pa njegov trud le slovenski bob ob nemško steno? Skratka: kadar se bodo gospodarji te šole trkali po svojih pristno nemških prsih, češ: „tos is ti tajče šul,“ lahko rečemo: „ober ajne šul, dos si Got erporm!“

k **Konjiška okolica.** Volitve v obč. odbor so se vršile mirno. Nemškutarji iz trga se jih niso udeležili. V tretjem in drugem razredu so izvoljeni odbornikom vsi, ki so bili priporočeni, le v prvem je vsled strankarstva med spodnjo in zgornjo polovico občine prišlo do obžalovanja vredne needinosti. Sicer pa bomo več o tem izpregovorili prihodnjič, ko bo izvoljen župan.

k **Tepanje.** V dobrem spominu nam je še, kako so tržki otroci v Konjicah napadli s kamenjem naše šolarje ter par deklic celo ranili, ko so se iz izleta mirno peljali po državni cesti skozi trg ter zaklicali le parkrat nedolžni „Živio“. Ogorčeno (čujte, čujte!) je protestiral tržki župan Kowatsch pri seji okrajnega šolskega sveta zoper ta „naval“ slovenskih otrok na nemški (?!) trg Konjice, in zahteval v svoji pangermanski (hm, hm) jezi najstrožjih kazni za učitelje in šolarje. Smešno! Otrok se bojite? Raje naučite tržke spodobnega obnašanja, da ne bodo s kamenjem napadali drugih. A vkljub temu, čujemo, da je precej otrok slovenskih starišev vstopilo na novo v nemško šolo. Žalostno!

k **Zreče.** Razmere so letos nanesle, da so občani bili na volišče klicani dva dni zaporedoma. Dne 6. maja namreč smo imeli občinske, sledeči dan pa deželnozborske volitve. Nekaterniki so se že bali, da bo glasovalcev prišlo vsled utrujenosti malo. Toda: Volitve spadajo med najimetnitnejše opravke državljana. Stanovsko delo lahko odložiš, čas volitve je neodložljiv. Če na njivi delam, a sosedova hiša začne goreti, ne bom rekel: Sedaj orjem, jutri bom šel gasit. Na dan volitve tudi gori. Saj navadno pravimo, da so n. pr. protikrščanski liberalci pogoreli pri deželnorborskih volitvah najprej na Kranjskem, potem so pogoreli pri nas na Štajerskem, te dni pa so pogoreli na Goriškem. Torej: Kadar gori, tistokrat odložimo stanovske opravke, pa hitimo gasit, da zabranimo lahko veliko nesrečo. Na dan volitve pač ne smemo na vrh pustiti nesrečonosnega liberalizma. Liberalci na dan volitve ne ostajajo doma. Doma ne sme ostajati tudi krščansko misleči volilec. In našim občanom na čast bodi povedano, da so se vabilu na volišče odzvali pohvalevredno. Niso se utrudili priti dva dni zaporedoma dne 6. in 7. maja, oziroma še 17. maja. Vsakokrat so obvarovali dosedanji dober glas občine. Le pri prvem razredu se je pri občinskih volitvah pripetil neki križ, in vsled tega se je volitev župana vršila še le dne 26. septembra.

k **Zreče.** V občinski odbor so bili izvoljeni: Hren, Mavhar, Karba, Lamut, Winter; Marčič, Orož Dobravski, Rožen, Vidmar; Dobnik, Kračun, v. Matthieu, Presker. Namestniki: Golčar, Potočan; Gorenak, Očko; Schnell, Lorger. Za župana je izvoljen zopet gosp. Winter.

k **Skomer.** Za župana je izvoljen gosp. Franc Drobne, Gosp. Jakob Repas, ki je dosedaj vodil v veliko gorečnostjo županstvo, je novoizvoljencu kot prvi svetovalec postal desna roka.

Celjski okraj.

c **Slivnica** pri Celju. V petek, dne 8. t. m. ob 11. uri smo tudi mi čutili močan potresni sunek. — Šolske počitnice imamo letos podaljšane, ker je obveljal sklep krajnega šolskega sveta, da naj se začenja šolsko leto še-le z novembrom. — Trgatev je precej obilna, a na vsak način prezgodnja; treba bi bilo počakati, ako grozdje ne bo gnjilo.

c **Slivnica** pri Celju. Naš slivniški dopisnik N. L. še vedno ne more preboleti, da so naše letošnje prireditve tako lepo uspele; zato hoče zmanjšati njih utis s tem, da s takemu namenu primernim gradivom psuje prireditelje. Eden tak napad smo že odbili. Kar se tiče očitanj, naperjenih proti meni, vam, prijazni g. dopisnik, dam ves dohodek letošnje bernje, katero mi opetovano oponašate, v namene Vaše Prosvete (ako živi), če mi dokažete, da je do mene na dan katerekoli veselice prišel kdo z naznanilom, da je treba iti na spoved, bodisi v domačo ali sosednjo faro. Pa, Vi menda mislite, da se dušni pastir celi dan ne sme ganiti iz svojega stanovanja. Če ste tako goreči, potem Vas obžalujem, da ste zgrešili svoj poklic; na vsak način bi bili Vi morali izštudirati gimnazijo in postati duhovnik, in vera, o kateri tožite, da peša sedaj radi slabih duhovnikov, bi bila na varnem. Komu bi se lažje dokazalo, da zapravljajo čas in zanemarjajo, kar je najpotrebneje za dušo in telo, kakor Vam, ki posedate po gostilnah do pozne noči ter lovite tam nerazsodne pivce v svoje politične mreže?

Blaž Dvoršak.

c **Sv. Lenart** nad Laškem. Komaj so žalostni glasovi mrtvaških zvonov utihnili, že zopet zvon iz visokih lin zapoje žalostno, pretresljivo pesem: Z Bogom. Vse se radovedno povprašuje in nekako plaho ozira proti lepi, na gričku se blesteči farni cerkvi, češ, — kdo nas je pa zopet zapustil, kdo je umrl? In čuj, čuden odgovor — bolesten vzdih od ust do ust se sliši: Gospod nadučitelj Planer je umrl na svojem posestvu na Gradu v Celju. Je li to mogoče? Šolo je še sklenil in sedaj po preteku dveh mesecev pa tudi življenje? Drugi gospod naj zdaj nadaljuje? So to sanje ali je resnica? In vendar zvon žalostno, prežalostno kliče: tretji razred je izgubil najpridnejše učenke, a to še ni zadosti, izgubil je tudi svojega voditelja in učenika g. nadučitelja Alberta Planer! Pretečeni torek, dne 28. septembra so ga spremili v Celju blagi tovariši v obilnem številu k večnemu počitku. Ali škoda, velika izguba! — Imeli smo pri Sv. Lenartu, kakor ve vsa slovenska in nemška javnost, zelo burne čase. Zdihovali in ječali smo, želeč ljubega miru. In res nam je šolska oblast odvzela neznosno breme in poslala v gospodu Planerju angelja miru. Z njim smo živeli ves čas njegovega tukajšnjega delovanja v najlepšem miru in zastopnosti. Z njim smo se lahko pogovorili, posvetovali, podučili, razveselili, srce nam je bilo vedno odprto, in spoznali smo, da je za nas čuteče. Šola je prišla zopet v pravi tir in mir. Če se je med šolskim osobjem pojavilo kakšno trenotno nesoglasje, se je isto zopet poleglo, in ostalo je vse mirno in gladko. Ljubilo in spoštovalo je rajnega vse, posebno otroci, ki so ga tudi ubogali, kar se je posebno videlo pri slovesnem obhajanju cesarjevega jubileja. Po cesti domov grede so otroci polni srčnega navdušenja, prepevali narodne in bogoljubne pesmi, slavili cesarja, šolo in dom, vsi vneti, tako je znal rajni in dobri gospod vžgati srca nežne mladine. Ostane nam vedno v najlepšem spominu. Minuli bodo časi, minuli rodovi, a spominek, postavljen v hvaležnih srcih, bo stal trdno in glas se bo ohranil: Služboval je enkrat tu nadučitelj Albert Planer, ljubljen od mladih in starih, a spoštovan od cele fare. Tako mirnega in dobrega gospoda nadučitelja še nismo imeli. Zato kličemo v slovo žalujoči rodbini: Bog Vas ohrani in tolaži, želimo Vam tisoč sreč in božjega

blagoslova, rajnemu pa želimo iz srca: Bog mu daj večni mir, vidimo se nad zvezdami.

c **Sv. Lenart** nad Laškem. Sv. Lenart obiskuje sedaj v zadnjem času kaj rada bleda žena z neobčutljivim srcem in vzame s seboj, kar se ji ravno zdi. Pri tem svojem poslu pa reže globoke srčne rane, ki jih tudi zdravilo tekočega časa ne bo zacelilo. Posebno nam je bridko, ker se je zavzela ravno za mladino. Najpridnejši dve učenki Julijana Gračner in Neža Lapornik, uzor pridnih šolaric, uzor prave otroške nedolžnosti, v cvetu svojega življenja, po 13 let stari, ste zapustili svoje neizmerno žalostne stariše, brate in sestre, šolo, za katero sta bili iz celega srca vneti in šli gledat lepoto tistega, kateremu sta ohranili srce, polno cvetočih čednosti in skrivnostno udane otroške ljubezni, lepoto svojega nebeškega učenika Jezusa Kristusa. Pri odprtem grobu se je vsako oko porosilo, ko so spremljajoči šolski otroci vzeli slovo od svojih ljubih tovarišic. — In glej, še ni dosti. V cvetoči dobi mladostnih moči, v 26. letu svoje starosti, je šla mlada žena Karolina Slokan — Frecetova Karolina — pot človeku odločeno, v večnost. Njena edina tolažba pri slovesu od svojega mladega, iskreno ljubljenega moža je bila: „Nikar se tako ne jokaj, — saj prideš kmalo za menoj, smrti moč najine ljubezni ne bo strla in ne ohladila.“ Proroške so bile besede slovesa. Dasi mlad, menda blagi mož ne bo mogel preboleti bridkosti, in zdi se, da se res pripravlja za večno zvezo s svojo ljubljeno Karolino. — Blagim cvetkam pa, presajenim v rajski vrt, želimo: Večni mir in večna luč!

c **Mozirje.** Kako slabo in kmetom v veliko škodo je skovana nova lovska postava, ve presoditi edino le kmet, ne pa gospoda, ki sedi pri zeleni mizi in se pod zasčito lovske postave kratkočasi na lovu. Pretečeno zimo napravil je zajec več kot stokrat več škode, kakor znašajo lovske najemnine v tukajšnjem kraju. Kolikor mu je ostalo po zimi, dogotovil je še poletu, prepričan sem namreč, da še poletu objeda drevesa. Marsikatera gospodinja se je nadejala lepega skupička za piščance in kokoši. Njen up uničila je lisica v eni noči. Koliko škode je napravila lisica to poletje, ve samo tisti, kateri pride med kmete in ve ceniti kokošjo rejo. Niso še pretekli 3 meseci, ko je kmetu Jevšniku na Dobrovlju lisica na pašniku napadla dva vola in ga na hrbtu obgrizla. Veliko škode napravi jazbec, vrane, srake in šoje v jeseni v turšici. No, in ako kmet ob nedeljah stopi čez prag svoje hiše s puško, da bi spodil vrane, pa te zasači kakšen gospodi uslužben lovec, ali celo orožnik, in potem puško sem, pa pojdi z menoj, kjer dobiš svoje plačilo v samotni celici, kjer lahko premišljuješ resnični izrek: kmet plačaj, pa molči. Kolikor ti ne napravi škode divjačina, napravijo ti še lovci in njih psi, kateri letajo po vinogradih in žitu. Ako kmet pokara lovca ali zahteva odškodnino, mu preti lovec še s sodnijo, še celo trdi, da ima lovec več pravice na njegovem posestvu kakor kmet, kar se je v tukajšnji okolici zgodilo pred kratkim. Najemnik lova pa poduči kmeta, da mora drevesca oviti ali pa zagraditi s plotom. Vse bi kmet storil, ako bi imel čas in slamo, katere mu par let manjka celo za krmo. Vsa podpora, katero daje država in dežela sadjerejskim družbam, vsi potovalni učitelji in ves trud kmeta je bob v steno, dokler se lovska postava ne predrugači. Vse, kar se poletu koristnega stori za sadjerejo, to uniči zajec po zimi. Zato se občinski odbori pozivljajo, da sklenejo in pošljejo deželnim poslancem naslednjo peticijo: Zajec naj se proglasi kot splošen škodljivec, katerega sme vsak kmet na svojem posestvu ustreliti ali ubiti vsak čas. Sploh naj se uvede postava, da sme vsak posestnik prosto loviti na svojem posestvu. Od deželnih poslancev pa pričakujemo, da bodejo napeli vse moči, da se lovski zakon prenaredi v korist kmetu.

c **Braslovče.** Ko so bile zadnje državnozborske volitve in je bil v Braslovčah neki shod, je tam razsajal tudi neki Štajercijanec, zato ga je Slov. Gosp. malo pokrtačil. V nedeljo potem pa je na javnem trgu mene napadel, češ, da ga jaz v „cajtenge“ devam. Jaz sem potem vprašal dva, o katerih sem si mislil, da sta dopis pisala, zavoljo katerega jaz trpim, a sta mi pod častno besedo izjavila, da ne vesta za dopisnika, in tako tudi jaz ne, in potemtakam še danes ne vem, kdo je kriv, da sem bil jaz ozmerjan. Pred kratkim pa so bile tu občinske volitve; o izidu ne poročam druzega, kakor da je na občno zadovoljnost občanov izvoljen za župana g. Pauer. Pred volitvami se je sestavil neki odbor, kateri je sklenil kompromis, da ne bo boja. Jaz sam nimam volilne pravice, zato se tudi nisem v te stvari mnogo mešal, razun, da sem v neki družbi dokazoval, da imajo razne stranke tudi razne namene: zato sem bil zopet napaden, toda ne od važne osebe. Volilci naše stranke se niso točno ravnali po kompromisu in zato so bile črtane nekatere njim neljube osebe. Tega sem seveda zopet jaz kriv, in ob dolžen sem bil tudi mnogo drugih dopisov, o katerih niti ne vem, kakšni so bili. Ko me je zmerjala fakinaža, se nisem oglasil, a sedaj ko sem izvedel, da me napadajo in dolžijo tega možje, ki sem jih spoštoval, me to boli, in boli tem bolj, ker sem nedolžen. Jaz sem v sosedovi hiši napisal eno glasovnico popolnoma po sestavi kompromisa z dostavkom, tako pišite naprej glasovnice; potem pa nisem pisal niti diktiral nobenemu volilcu več, to izjavljam pod svojo častno besedo. Zvedel sem tudi, da so ti možje rabili proti meni ostudne in surove zabavljice, katerih jim nočem šteti v zlo. Jaz pa sem in bom ostal in se držal gesla: Vse za vero, dom, cesarja; pod tem geslom so se borili prvi Slovenci, in to je tudi moje geslo, svet pa naj zato upije: križaj ga, saj druzega od njega ne pričakujem. — Vaš znanec.

Pismo iz Gomilskega. Izvestnemu fantalinu se je v zadnjem času izljubilo spustiti med svet zopet nek fulminanten članek v „Nar. Listu“ ter ga sprožiti proti gomilskim „breznarodnežem.“ Malo nam je mar, da je ta članek stilistično zgrešen in po vsebini nevreden; v tem se zrcali dopisnik sam. Da pa tej sanjariji resnica popolnoma manjka, o tem ni dvoma; kajti laž je danes v modi pri tistih, ki si takole malo več mislijo, kot tudi naš fantič, ki ga vsi dobro poznamo kot gnjilo jabolko med zdravimi. Pred vsem pribijemo pred svetom, da je sramota za list slovenskega „razumništva“, da odpre svoje predale takim neumnim šušmarijam. Zato ne odgovarjamo ne „Nar. Listu“, ne njegovemu dopisniku, temveč pišemo za poštenejši širji svet. Dopisnik si prilastvuje dijake kot svoje in obžaluje, da v letošnjih počitnicah niso priredili nobene igre, kakor so to storili vsako leto. Dopisnik! Dijakov nikar ne prištevaj v svoj krog, saj so večinoma izišli iz „zvezarskih hiš“, so sinovi od tebe psovanih „čukarskih ženic.“ Kar se pa tiče dijaških prireditev, bodi ti povedano, da dijaki sami ne bi mogli kaj posebnega prirediti, ker je njih število premalo, brez pomoči od tebe sramotenih „zastarelih devic“ in sedaj „krščanskih čukov.“ Bogvekaj niso bile vredne tiste igre, ki so se pred leti prirejale, in še teh ne bi bili mogli prirediti brez pomoči naših poštenih kmečkih fantov in deklet. Gmotni uspeh je navadno bil deficit, in če je že bil kak malenkosten prebitek, se je rajši porabil za sebične namene kakor pa za bralno društvo. O kakem moralnem uspehu še je pa manj govoriti, ker je bil navadni učinek dolgočasenje malobrojnih gledalcev. Navsezadnje pa se predrzne ta domišljavi dopisun v „N. L.“ hvaliti, da se je bojda naše bralno društvo — katero vodi in vzdržuje v družbi našega velezaslužnega nadučitelja Zotterja ter nekaj častnih mož samo naša preprosta vrla kmečka mladina, ki prireja cele vrste raznih lepih veselic in drugih prireditev v povzdigo in čast cele fare ter v velik gmoten prid tega vzornega društva — le po gotovi „idealno navdušeni, izšolani mladini“ dvignilo in vzdramilo! Uuuh! Če bi naše bralno društvo moralo čakati na tako idealno in navdušeno mladino, med katero dopisnik samega sebe prišteva, da bi ga vzdramila in vzdignila, bi še dalje spalo, kakor medved po zimi, ter bi obležalo v jami. Dopisnik nesramno hujska proti Orlu Vidi se mu, da je nervozen, posebno od takrat, ko je kovat s svojima ničvrednima pajdašema — kojih imena še danes zamolčimo — program, kako čuku perje izpuliti. Pri tej priliki v preobilni meri zavžiti alkohol pa jih je res napravil podobne pravim pravcatim čukom. Prišli ste vi, učena trojica, kulturonosci, rešitelji naroda, zmešanih možgan vsled preveč povžite črne opojnine, še po polnoči nam kratit zaslužen nočni mir skoro pod okna z najgršim krokanjem, tulenjem, čukanjem — seveda Orlu v čast in sebi v nečast. Po dnevi pa ste smrčali po škednjih, da so se kar tresli. Sramota za takšne naprednjake in vzgledodajalce! Fej! Povedano pa bodi tej trojici, da je naš Orel vsled tega ponočnega kulturnega početja še krepkejše in ponosnejše razprostrl svoja mogočna krila črez našo mirno Gomilsko. In pomni dobro, dopisunče mlado, mladič brez perja, ki hočeš menda biti voditelj v nasprotnem taboru, da se naše Gomilsko in se tudi vedno bo in sicer vedno bolj, oklepalo krščanskih načel ter da se ne bo nikdar vdalo tvoji kurji slepoti. Vsa farba, ki jo prinašaš ti novi pleskar, pri nas ne drži. Vedi tudi, da kdor hoče živeti med nami, mora živeti tudi z nami; zato nehaj našo čisto vodo kaliti z ostudno liberalno gnojnico, in potem se boš pošteno veselil s poštenimi. Podlo in nizkotno dovolj je za te, kosmatovestnež, da si dovoliš v svojem nesramno obrekljivem dopisu celo osebne napade na našega v vseh naših gomilskih društvih tako častno zastopanega ter zaslužnega sotrudnika M. C., ki je tudi velik prijatelj našega domačega dijaštva. Zapomni si, da si s tem činom izgubil med nami še zadnjo trohico spoštovanja. Če misliš, da boš s tem, če napadeš naše fante, naša dekleta in naše može, razcepil naše vrste, se zelo motiš. Čim bolj nas boste napadali, tem bolj bomo držali skupaj. Prihodnjič ti niti ne odgovarjamo več z besedami, dobiš pa odgovor v dejanjih, s katerimi bomo trdno stopili na liberalna kurja očesa. Ogibajmo se torej rajši takšnih duševnih revežev, da se ne nalezemo bolezni, ki se ji pravi lenoba in domišljavost! Ne ozirajmo se na liberalen zasmeh, ne poslušajmo liberalnih besed! Dobro vemo, da je naša pot, katero nam kažejo sveti naši idejali edino prava, da je bodočnost naša. Pokazali smo že dovolj, da nam je res mar do dela, do samoizobrazbe in do izobrazbe našega ljudstva. Tako naprej krepko, srčno!

c **Gomilsko.** Za nizkoten napad v „Narodnem Listu“ štev. 43, bodi izrečena dobro znanemu mi obrekovalcu prav topla hvala! Vse to znal bom še obrniti v lasten prid; kajti: „Kakor posodiš, tako ti bom vrnil“ ter „Črez sedem let vse prav pride“, kakor si sam prerokoval. A tebi, smeli fante, se že vrača zdaj: da bi le ti vedel, kako že smrdiš?! — Rečem ti le, vsled človeške slabosti, da si nesramni lažnjivec ter da za vso to tvojo podlostjo tiči sama zavist ter še vse kaj drugega —! Vse one čedne priimke, pa ohrani lepo zase; kajti le tvoja last so; a jaz pa ostanem kljub tvojemu jokanju še vedno in še bolj „ta fejst Maks“ med poštenim ljudstvom, medtem, ko se blatiš ti sam! Pomni pa le, da na tvoje morebitne nadaljne podlosti ne bom več na tem mestu odgovarjal, dasi mi ne manjka pralnega ekstrakta!

c **Iz gornjegrajske okolice.** Liberalno časopisje še zmiraj laja nad g. kaplanom Berkom. To je pa že vendar vrhunec nesramnosti, da se ga na tako podle načine napada in obrekuje. Mi dobro vemo, da izvira vse to sovraštvo najbolj zavoljo posojilnice. Da, so pa tudi lepe kronce, katere ljudje trumoma nosijo v „kmečko hranilnico in posojilnico“, in katere bi morali nositi sicer v staro liberalno posojilnico, če bi se nova ne ustanovila. To, boli liberalce! Ali dasiravno je g. Berk veliko pripomogel pri ustanovitvi posojilnice, pa bodi liberalcem povedano, da bi se posojilnica itak tudi ustanovila, čeprav bi on nikoli ne bil v Gornjem gradu. Kar pa piše „Narodni List“ glede škofovega sprejema, da se ga županstvo zavoljo kaplana ni udeležilo, pa mislim, da so milostljivi škof zavoljo tega ravno tako mirno spali v Gornjem gradu, kakor kje drugod. Če je bil sprejem, kar seveda ni res, klavern, kakor pišejo liberalci, ni bil tega kriv kaplan, oziroma dekan, ampak liberalna strast, ki smrtno sovraži vse, kar je z duhovščino v zvezi.

Četudi liberalcev ni bilo zraven, je pa ljudstvo tem srčnejše sprejelo svojega nadpastirja. Sicer pa mislim, da liberalci zato tako sovražijo g. Berka, ker se ga grozno bojijo. Ni čuda! Najprvo izobraževalno društvo, potem posojilnica, in letošnje leto grozen poraz liberalcev pri občinskih volitvah v Bočni, kar je največ njegova zasluga. In kdo ve, kaj prinesejo prihodnje občinske volitve v Gornjem gradu? Bog ne daj, da bi bil g. Berk takrat še tukaj, sicer bi mogoče strahovito treskalo po vzvišenih liberalnih buticah. A tega se pa strašno bojite, kaj ne, g. Drukar in tovariši.

c **Nova Štifta** pri Gornjem gradu. Mogočno mladinsko gibanje, katero se je v zadnjih letih tako lepo razvilo na Spodnjem Ltajerskem, je začelo tudi pristašem Narodne stranke delati preglavice. Dokaj dolgo so samo s preziranjem in zasmehom zrli na mladino, ki se je zbirala pod praporom katoliško-narodne zavesti, k večjemu, da so včasi prav nesramno napadli v svojem časopisju voditelje mladine, ali pa Marijine družbe. Šele razne volitve v zadnjem času, posebno pa zadnje deželno-zborske, so pokazale, da bo treba računati tudi z mladino, drugače jim postane ta navdušena mlada četa preveč nevarna. In tako so tudi oni začeli z mladinsko organizacijo, seveda v liberalnem smislu. Napovedujejo celo neko „Zvezo napredne mladine“, v katero hočejo stlačiti vse mlade kričače, ki bi jim naj služili ob volitvah in drugih prilikah za priganjače. Pa če mislijo, da bo mladina kar trumoma vstopila v njih tabor, se motijo! Kar je navdušenih, značajnih mladeničev, ali poštenih deklet, so itak vsi v našem taboru, v Zvezi slovenskih mladeničev in v drugih katoliških društvih in te ne bodo liberalci nikdar dobili v svoje roke. Z raznimi malovredneži pa tudi ne bodo mogli rešiti gnilega liberalizma. Vabili bodo pa gotovo na vse kriplje mladino pod svojo komando ter jo na vse načine odvračali od naše stranke. Tako tudi v znanem celjskem trobilu trobi najnovejši organizator mladine, slavni P. Č. iz Nove Štifte, ter kliče mladino za seboj, meneč, da bo kar vrela za njim. Pa če tudi mogoče dobi kje koga, ki bi verjel njegovim besedam, mu bodi povedano, da se novoštiftska mladina ne bo dala njemu nikdar komandirati. Mi preveč poznamo tako imenovane naprednjake, da bi se jim klanjali. Imenovanemu fantu pa svetujemo, naj pusti slovensko mladino na miru, ker njemu se vodstvo mladine tako poda, kakor kravi sedlo. Zato pa le bolj ponižno. — Ti pa, slovenska mladina, ne daj se zapeljati krivim prerokom, ki se ti prilizujejo in te vabijo v svoje mreže, z namenom, da bi te odtrgali od voditeljev, duhovnikov. Naj kričijo, kakor hočejo, ti ostani zmiraj zvesta voditeljem, zvesta geslu: vse za vero in domovino, zvesta zastavi katoliške mladine!

c **Iz Nazarij** v Savinski dolini. Dne 26. p. m. so ponovili združeni diletantje kat. slov. izobr. društev Nazarje in Mozirje igro „Tihotapec“. Igra je jako dobro izpadla. Iznenadili so nas nastopi nekaterih oseb. Vidi se, da se je začela tukajšna mladina gibati Torej le naprej! Udeležili so se igre v mnogem številu Rečičani, Mozirčani in Kokarčani, tudi nekaj Orlov iz Škal se je opazilo in pa par Braslovčanov. Pričakujemo še mnogih tako zanimivih predstav od naše mladine!

c **Iz Jurkloštra.** Stojim ob grobu moža, milega vzgojitelja mladine, zvestega soproga, skrbnega očeta, iskrenega prijatelja vseh, ki so ga poznali. Pokopali smo dne 2. vinotoka, letos namreč, v občo žalost našega iskreno ljubljenega, od vseh spoštovanega gospoda nadučitelja v pokoju Janeza Belec. Kot iskren prijatelj, kateri je podelil marsikateremu pametne svete, ostane celi fari v neizbrisnem spominu. Ljubezen do doma je bila vzrok, da so ga prestavili na Zgornje Štajersko v Burg, kjer je vestno delal kot vzgojitelj mladine, kar sem slišal iz ust njegovih gojencev; tuje ljudstvo mu pa ni ugajalo in preselil se je v Jurklošter, kjer je delal skozi 21 let kot učitelj, orgljavec, v pokoju pa tudi kot krajni šolski ogleda. Rajnki sovražnika sploh ni imel. Za njim žaluje rodbina, župnija in občina. — Dragi! Ob tvojem grobu pošiljam svojo molitev nad oblake, da v miru spa-

vaš v grobu svoje ljubljene tam pokopane hčerke Minike, katera ti je gotovo pripravila boljšo bodočnost „nad zvezdami“.

c **Vransko.** G. Ivan Blatnik p. d. Cere, gostilničar na Ločici je izročil krajnemu šolskemu svetu na Vranskem v prid šolske knjižnice vsoto 87 K kot dobiček veselice dne 3. t. m., za kateri dar se krajni šolski svet javno zahvaljuje g. gostilničarju in občinstu.

Schaur, načelnik.

Brežiški okraj.

Železnični shod v Kozjem.

Železnični shod, katerega je kat. pol. društvo za Kozjanski okraj sklicalo zadnjo nedeljo, dne 10. oktobra, ob 3. uri popoldne v gostilni g. Ivana Kuželj, p. d. Pirh, je bil zelo dobro obiskan, čeprav je celi dan neusmiljeno lilo. Navzoči so bili župani vseh sosednjih občin, duhovščina, učiteljstvo, zelo mnogo kmečkih posestnikov, a tudi gospode ni nedostajalo. Opazili smo deželne sodnije svetovalca g. dr. Karla Gelingsheim, zastopnike graščin v Kozjem in na Planini in druge. Zborovanje je otvoril s kratkim nagovorom vlč. g. dekan in načelnik okrajnega zastopa Marko Tomažič, v katerem je v splošnem zarisal velik pomen železniške proge za Kozjanski okraj. Nato je obširno referiral o sedanjem stanju železniškega vprašanja dr. Fr. Jankovič. Govoril je o namenu in pomenu današnjega shoda, o vzrokih, zakaj želimo, da bi rezala železnica Kozjanski okraj, pri kateri priliki je posebno poudarjal dejstvo, da je kozjanska kotlina središče enega največjih premogovnikov v celi srednji Evropi, katerega bogastvo se po geologičnih in montanističnih znanstvenikih ceni na milijarde meterskih stotov. Razpravlja nadalje o stališču obeh železniških konzorcijev, nemškega v Brežicah, in sedaj dne 3. oktobra osnovanega slovenskega, kaj nas loči in radi česa se moramo delovanju nemškega konzorcija upreti, nadalje o stališču deželnega odbora proti nameravani progi, o naših ciljih in načrtih.

Končno se je enoglasno sprejela sledeča resolucija:

Navzoči posestniki, župani in zastopniki inteligence Kozjanskega okraja navdušeno pozdravljajo nov, 3. oktobra osnovani železniški odbor za črto Rogatec (oz. Mestinje)—Novo mesto, se odločno izjavljajo za tak načrt, da bi železnica rezala okraj in vezala vse važnejše kraje okraja in želijo, da bi se pripravljalna dela izvršila kolikor mogoče naglo.

Končno se je od navzočega občinstva, ki je bilo za železnico zelo navdušeno, izrekla želja, da bi se že obstoječi odbor izpopolnil z sledečimi gg.: dr. Karel Gelingsheim, nadučitelj Miloš Germovšek in posestnik Miha Maček ter da bi se povabili k zborovanju, ki se bo v kratkem vršilo, tudi zastopniki interesiranih štirih graščin Kozjanskega okraja.

Opomniti še moramo, da je zborovanje hotela motiti neka prodana oseba, ki je širila nesramen pamflet nemškega železniškega konzorcija v Brežicah, o katerem se bo govorilo še na drugem mestu. Splošno ogorčenje pa je vzbujalo, da je dotična oseba — čeprav rodom domačin — hujskala proti načrtu železnice, ki bi koristila domačemu Kozjanskemu okraju.

b **Sv. Peter** pod Sv. gorami. S 16. oktobrom se pri tukajšnjem poštnem uradu uvede tedensko trikratno dostavljanje poštnih pošiljatev.

Vestnik mladinske organizacije.

Slivnica. Mladeniška zveza ima v nedeljo, dne 17. t. m. po večernicah poučen shod. Vspored je: 1. Pozdrav. 2. Deklamacija „Rabeljsko jezero“. 3. Predavanje g. kaplana. 4. Sklep: Deklamacija „Tri lepe“. — Mladeniči in dekleta kakor tudi vsi drugi v nedeljo v staro šolo. Fantje, ki še niste pri Mladeniški zvezi, pridite in pristopite!

Naši mladini. Tržaška „Zarja“ je prinesla lep dopis iz peresa priprostega mladeniča, iz katerega sledeče posnemamo, ker je tudi za naše razmere primerno: Naša mlajša mladina, ki trga hlače po šolskih klopeh, je izročena v vzgojo učiteljstvu. Njih skrb je, da vzgajajo mladino na dobri in pošteni podlagi. Toda takim učiteljem kot jih imamo dandanašnji, ni dosti zaupati. Ljudem, ki z vso močjo nasprotujejo idejam krščanstva, takim ljudem ne moremo izročiti mladine v oskrbo. Naši mladini ni zadosti, da zna samo pisati in brati, marveč naši mladini je treba tudi šole značajnosti. Zato pa skrbe zelo lepo telovadni odseki, ki imajo tudi oddelek za naraščaj. Tja naj izročijo stariši svojo mladino, ker iz take mladine bodo prišli nekdaj vstrajni in značajni možje. Kaj pa je dolžnost vsakega somišljenika, vsakega krščanskega očeta in matere? Dolžnost vsakega krščanskega somišljenika očeta in matere je, da taka društva podpira. Dajte vzgled mladini z žrtvovanjem in mladina bode tega vesela. Nadalje opisuje velik pomen telovadnih organizacij, katere ne le gojijo telovadbo, ampak širijo omiko med mladino ter jo varujejo pred raznimi pogubonosnimi nauki, ki groze naši mladini, posebno mladeničem. Zato se morajo posebno mladeniči varovati in to najložje store organizirani, posebno v telovadnih društvih. In ravno takih društev pri nas primanjkuje. Marsikdo pa poreče, čemu telovadnih odsekov, ker imamo itak sokolska društva. Draga mladina! Sovražnik naših svetih katoliških idej dviga vedno višje svojo protiversko zastavo. Na svojo žalost opažamo to pri Sokolih, posebno naše dni. Kaj nas loči od njih? Narodni smo vsaj toliko kot oni. Kar nas pa loči je to, da med tem ko dviga Sokol vedno višje zastavo svobodomiselstva, se oklepajo naši telovadni odseki zastave krščanstva. Zato moramo mladino vedno svariti pred Sokolom, ki prihaja k nam iz Češkega kot nositelj svobodne misli. Zato ne zadostuje samo roke sklepati, marveč treba je tudi mladino organizirati, da združena odbija napade sovražnikov. Ko bo vsa naša mladina tako združena in vneta za sveto stvar potem bo naš narod probujen in kakor poje naš goriški slavček, bo za naš narod vstajenja dan. Zato pa draga mladina, bojuj se za one svetinje, za katere so dajali naši pradedje svoje življenje; ti mladina ne smeš ostati za njimi. Pojdi krepko naprej pod geslom: Vse za vero sveto in dom, zmaga in bodočnost sta naši!

Književnost.

§ **Tiranstvo** graščaka Frana Taha in njegovega sina Gabriela. Spisal Anton Kaspret. Ponatis iz „Časopisa za zgodovino in narodopisje“. Maribor 1909. Kdo ne pozna groznega Taha, ki je v Sused gradu leta 1572. povzročil strašen požar kmečke vstaje, ki je segla tudi na Štajersko? A malokdo ve, da je bil ta krvavi tiran s svojimi sinovi tudi štajerski graščak, in sicer v Statenbregu pri Makolah v Dravinjski dolini. Profesor Kaspret je na podlagi pisanih virov zanimivo opisal, kako grozno so trpeli kmetje statenbreške graščine. Vredno je, da si ta spis vsakdo prebere. Zlasti našim društvom toplo priporočamo, da si naročajo knjige o domači zgodovini ter prirejajo večkrat predavanja o domoznanstvu. Imamo toliko čitalnic, bralnih in izobraževalnih društev, a med udi „Zgodovinskega društva“, ki izdaja spise v domači zgodovini, zasledimo komaj dve štajerski čitalnici! Cena naši knjigi je samo 40 vin., po pošti 45 vin. Naroča se pri „Zgodovinskem društvu“ v Mariboru, dobi se pa tudi v Cirilovi tiskarni.

§ **Moč uniforme.** Pred kratkim je izšla v Trstu nova igra „Moč uniforme“, burka s petjem v treh dejanjih. Izdal in založil jo je pisatelj sam, Jak. Štoka. To je že tretje delo tega pisatelja, in kakor „Trije tički“ in „Ne kliči vraga“ se bo gotovo tudi ta burka vsem priljubila. Igra je vzeta iz domačega življenja. Zahteva sicer spretnejše igralce, posebno v drugem in tretjem dejanju. Igro priporočamo društvom, posebno, ker se jo da prikrojiti tudi za manjše odre.

Dr. Leop. Lenard: „Nemščina brez učitelja“ ali „Slovensko-nemška slovnica za samouke“. Založila „Katoliška tiskarna“. Cena 1 K 20 h, po pošti 1 K 30 h. Razmere prisilijo večkrat naše rojake, da morajo po svetu. Mnogo si jih služi kruh med Nemci na Dunaju, na Vestfalskem, v Gradcu itd. Gori navedena slovnica je pisana z namenom, da bi takim trpinom nekoliko pomogla olajšati usodo. Samo ustno občevanje ne zadostuje, da bi se kdo kolikor toliko pravilno naučil tujega jezika. Zato je treba književnih pripomočkov. A naše šolske slovnice so za to skoraj nerabne, ker so razumljive samo, ako jih razlaga učitelj. Druge slovnice, ki bi bila rabna brez učitelja, lahko razumljiva in ne predraga, pa doslej nismo imeli. Gori navedeno delce ima namen, da odpomore tej potrebi in priide na pomoč našim, sočutja zaslužujočim trpinom. Naslanja se radi lažje razumljivosti in večje enostavnosti kolikor mogoče na Sketa in Wilomitzerja, toda ima vedno pred očmi slovenskega preprostega delavca. Na znanstveno oceno ne računa, svoj praktični pomen bo pa kolikor toliko dosegla, ker nimamo drugega boljšega dela te vrste. Vsem Slovencem, ki se hočejo učiti nemščine za vsakdanje potrebe in nimajo višje izobrazbe, se ta slovnica najbolje priporoča kot najboljši in skoraj edini književni pripomoček.

Potres.

Maribor. Dne 8. t. m. ob 11. uri 4 min. smo čutili v celem mestu močen potres v smeri od jugozahoda proti severovzhodu. Odprta vrata so se začela gibati, več predmetov je padlo z velikim ropotom na tla. Tukaj se še ne spominjajo na tako silen potres.

Pri Sv. Bolfenku pri Središču je bil potres dne 8. t. m. ob 11. uri predpoldne v smeri od zapada proti vzhodu. Potres je trajal okoli 3 sekunde. Slišalo se je najprej bobnenje, kakor da bi kdo peljal po trdem težek voz, potem šum in končno močen sunek. Sunek je poročevalec čutil od juga proti severu. Nesreče nobene, četudi je opeka padala raz strehe. Mnoge je zelo prestrašilo.

Ključarovci pri Sv. Tomažu. Dne 8. t. m. je bil pri nas precej močen potresni sunek ob 11. uri 15. min. Trajal je 2. sekundi.

Sv. Marjeta niže Ptuja. V petek ob 11. uri dopoldne je bil tukaj potres, trajajoč dve sekundi; smer: od juga proti severu.

V Središču se je občutil v petek ob 11. uri 2 minuti predpoldne močan potresni sunek, ki je trajal par sekund. Smer je bila od juga proti severu, kakor se da sklepati iz gibanja uteži na uri.

Ptuj. Tukaj je bil dne 8. t. m. ob 10. uri 59 min. zelo močen potres, ki je trajal 5 sekund.

Cerovec. Kakor smo se otroci zibali v mladosti, tako me je v petek ob 11. uri dopoldne zazibalo, komaj sem se zavedel, da je potres, trajal je dve minuti in bil je silno močan. Vse nas je hudo vznemiril. Nehote smo se priklanjali drug drugemu, celo sliva, ki je letos nerodovitna čakala kazni za svojo lenobo, se mi je do tal priklonila, kakor bi hotela prositi, naj jo še eno leto pustim in počakam, če ne bi kje vendar prihodnje leto obrodila! Bog ne daj, da bi se kmalu ponavljali taki pokloni.

Zreče, 8. okt. Ura je kazala ravno enajst dopoldne. Imel sem opravka v arhivu. Knjige in papirji so zašumotali, omara in na isti se nahajajoča velika steklenica sta se vzgemirile. Kaj je? Prva misel: potres. In potem po preiskanih razmerah sodeč tudi ni moglo biti drugo, kakor da se je bila zazibala zemlja. Valček, zdi se mi, bil je jeden jedini, trajajoč dve dobri sekundi. To se je čutilo v prvem nadstropju. V pritličju niso opazili nič. Vsled majhnosti sobe ne morem določiti gibanju smeri. To pa naznanjam iz razloga, da zanimalci zamorejo eventuelno presoditi obsežnost potresa.

Zibika. V petek ob 11. uri predpoldne je bil tukaj lahek, nekaj sekund trajajoč potres.

Št. Peter pod Sv. gorami. V petek, ob 11. uri dopoldne je bil v kozjanskem okraju precej močen potres. Na Bizeljskem gradu je podrl dva dimnika.

Celje. Dne 8. t. m. ob 10. uri 55 minut smo čutili tukaj tako silen potres, da so ljudje kar bežali iz hiš. Trajal je 4 do 5 sekund.

Kozje. Dne 8. t. m. ob 11. uri predpoldne je bil tukaj močen potres v smeri od juga proti severu.

V Ljubljani so čutili dne 8. t. m. ob 11. uri predpoldne močen potres. Trajal je več sekund. Posebne škode ni napravil.

Zagreb. Dne 8. t. m. ob 11. uri predpoldne je bil tukaj silno močen potres, ki je trajal okoli 15 sekund. Napravil je tudi precej škode. Opeka je padala raz strehe. Veliki stolni zvon je začel zvoniti. V hišah so se premikali vsi predmeti in padali raz stene. Otroke so morali pustiti iz šol, v pisarnah se je prekinilo delo, ker je bežalo vse na cesto. Neko staro gospo je zadela kap in je takoj umrla.

* * *

V nedeljo, dne 10. t. m. je bil zopet potres. Došla so nam sledeča poročila:

Maribor. Tukaj je bil dne 10. t. m. ob 6. uri 45 min. in malo pred 7. uro zopet precej močen potres, ki pa ni napravil nobene škode.

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo, dne 10. t. m. je bil tukaj 2krat potres, in sicer ob 7. uri 40 min. in ob 7. uri 57 min.

Pri Sv. Bolfenku pri Središču je bil zopet potres dne 10. t. m. ob 7½ uri in za kakih 10 minut drugič. Bili so trije sunki.

Laško. Dne 10. t. m. smo čutili tukaj 4krat potres, in sicer ob 6. uri 38 min., ob 6. uri 56 min., ob 7. uri in ob 7. uri 10 min. Drugi potres je trajal skoro 50 sekund.

Najnovejše novice.

Deželni zbor. V finančnem odseku se je potegnil dr. Korošec za podporo žreboreje v ljutomerskem okraju ter zavrnil ostro Nemca grofa Lamberga, ki si je drznil trditi, da so dirkači na Cvenu navadno pijani. Deželni odbornik Robič je istotako odločno zavrnil čudnega grofa. Za Slov. planinsko društvo sta po hudem boju izvojevala dr. Korošec in dr. Verstovšek dosedanjo podporo. Zahtevala sta več potovalnih učiteljev ter se pritoževala, da graška zveza gospodarskih zadrug kupuje vino večinoma le pri nemških veleposestnikih. Pri poročilu dr. Korošca o šentjurski šoli so Nemci zopet pokazali svoje sovraštvo do Slovencev ter predlagali, da se šola sploh ne otvori. Dr. Verstovšek je pobijal izvajanja Nemcev, istotako deželni odbornik grof Attems, na kar so bili predlogi dr. Korošca na otvoritev šole in plače učiteljstva vendar-le sprejeti.

Iz pravosodne službe. Sodnik dr. Franc Biček je prestavljen iz Metlike v Ljutomer. Za sodnika v Konjicah je imenovan Herman Deu, dosedaj avskultant v Radovljici.

Listnica uredništva.

Dramlje: Nimamo tokrat prostora. — Sv. Vid: Zasebne stvari! — Sv. Križ na Murskem polju: Brez podpisa v koš! — R. Prihodnjič. — Hoče: Prepozno za to številko.

Razglas.

C. kr. deželnobrambovski polk št. 26 v Mariboru potrebuje od 1. jan. do 31. dec. 1910 **556 stotov ovsa in 126·980 porc. kruha á 700 gramov.**

Kraj oddaje Deželnobrambovska vojašnica.

Razprava se vrši dne **20. oktobra 1910 ob 9. uri dopoldne** v pisarni oskrbovalne komisije zgoraj omenjenega polka.

Natančneja pojasnila poda proviantura navedenega polka od 8 do 10 ure dopoldan.

Tamkaj se dobijo tudi pogodbeni zvezki. 852

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo. 290

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni.

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboren okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l á K 2·60 in po 1 l á K 4·80.
445

Pojasnila o inseratih daje

upravništvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 9. oktobra 1909.

Trst	48	89	2	24	63
Linc	28	65	6	7	19

V najlepšem kraju trga Šoštanj se proda lepa, vili podobna, pred 3 leti zidana hiša z dvema sobama in 2 kuhinjama v pritličju in tremi sobami v podstrešju. Poleg hiše je novo gospodarsko poslopje s kozolcem iz 39 a 41 m² rodovitnih njiv. Cena 10 300 K. Več pove upravništvo lista. 645

Novozidana 2 nadstropna najemna hiša, 8 let prosta davka, vse novo opremljeno, v hod v stanovanja separaten, lepo dvorišče z malim vrtom se proda v Mariboru pod jako lahkimi plačilnimi pogoji. Vpraša se v upravništvu tega lista. 656

Prodaja vinskih sodov. Nove in rabljene vinske sode vsake velikosti in vsako množino pošlje takoj po najnižji ceni L. S. Radan, Zagreb, Gajeva ulica 15. 800

Ženitna ponudba. Želim se poročiti s pridnim dekletom ali vdovo brez otrok, ki bi bila dobra gospodinja in imela tudi nekaj dote. Prednost ima deklica in taka, ki zna nekoliko nemški. Ne sme biti mlajša kakor 28 do 30 ali tudi 35 let. Imam 14.000 K premoženja in sem brez dolga. Ponudbe s sliko se naj pošljejo uredništvu Slov. Gosp. 801

Iščem si pridno gospodinjo na posestvo, katero moram radi bolehnosti svojih starišev prevzeti, in ki bi imela od 1400—1600 K premoženja. Starost od 24. leta naprej, prednost imajo kuharice ali vdove, katere so se naveličale služb in želijo postati samostojne gospodinje. Naslov v uredništvu Slov. Gosp. 787

Gostilna, na lobrem mestu, se proda. Novavas, štev. 48 pri Mariboru. 792

Proda se iz proste roke popolno nova hiša z dvema sobama, kuhinja, klet in veža in z vrtom okoli hiše blizo farne cerkve na Polzeli v Savinjski dolini za 4000 K. Natančneja pojasnila daje županstvo Polzela, okraj Vransko. 788

Hiša z vrtom ob cesti v Terbovljah bo prodana v Forletovi gostilni na prostovoljni dražbi 14. oktobra ob 1/4 10 dopoldan za izklicno ceno 1500 K. — Dr. Josip Kolšek, odvetnik Laško. 809

Dva orala zemlje in sadonosni vrt z brajdami na Bregu pri Celju se proda. Izve se pri Martinu Novak, posestnik na Teharji, pošta Store. 808

Dekla, krepka, poštena in marljiva dobi **stalno** službo pri boljšej družini na lepem malem posestvu. Razumeti se mora posebno pri svinjah, delati mora vsa potrebna dela v hiši in na polju. Prednost ima kako starejše dekle, ki ni še služilo, ali kaka vdova. Dobra hrana in prijateljsko ravnanje. Plača po dogovoru. Franjo Počkaj, posestnik, Šmarje pri Jelšah. 808

Išče se majar z dvema ali tremi delavskimi močmi. Naslov se izve v uprav. Slov. Gosp. 810

Trgovski učenec od poštene hiše z dobrim šolskim spričevalom se v mešani trgovini Florjana Gajšek v Loki pri Zusmu takoj sprejme. 806

Ceneje in bolje nego povsod se kupijo podplati in usnje, vse lasten izdelek, pri Nikolaju Györeka nasl., izdelovanje in trgovina z usnjem, Maribor ob Dravi, Postgasse št. 8. 816

V službo natakarice želi vstopiti deklica srednjih let, ki je vajena tudi gospodinjstva. Nastop lahko takoj. Naslov v upravništvu Slov. Gosp. 817

Učenec z dobro šolsko izobrazbo, zmožen obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga na deželi. Naslov v upravništvu lista. 812

2 kolarja, 3 mizarje, 1 sodarja sprejme takoj v delo proti plačilu 3—4 krone na dan tovarna v Ljubiji, pošta Mozirje. 837

Slovenci! Kupci posestva pozor! Kdor želi v prijazni mariborski okolici vsake velikosti dobičkanosno posestvo kupit, se naj zaupno obrne na narodnjaka Jos. Sernec, km. sin v Gradiški, pošta Pesnica, kteri pri nakupu brezplačno posreduje. 830

Služba organista in cerkovnika pri D. M. v Puščavi se odda z 1. novembrom t. l. Prednost imajo samski cecilijanci ali oženjeni rokodelci. Cerkveno predstojništvo v Puščavi. 826

Krojaški pomočnik najde takoj trajno službo pri Alojzu Kapun, krojaški mojster v Mariboru, Jožefova ulica št. 3. 825

Dijak do 15 let star, se sprejme na stanovanje in hrano pri krščanski družini. Wildenreinerjeva ulica 28, pritličje I. 823

Pošten fant se sprejme takoj v poduk kot cecilijanski organist in mežnar. Plačati mu je za vse skupaj 200 kron. Prošnje se pošljejo nujno na Gregor Sobei, organist v Grebinji (Markt Griffen), Kärnten. 828

Mladenič iz dobre hiše in z dobrimi spričevali želi sprejeti službo cerkovnika. Naslov v upravništvu. 831

Učenca, 15 let starega fanta, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Ivan Cesar, podobar in pozlatar v Mozirju. 829

Pozor dekleta! Mladenič, ki bo v kratkem prevzel za 40.000 kron vrednosti, in je tudi lesotržec, bi se rad oženil s kmečkim, delavnim, krščanskim dekletom, ki bi imela najmanj 20.000 kron dote. Mlada vdova ni izključena. Tajnost strogo zajamčena. Naslov v upravništvu Sl. G. 824

Proda se 10—15 meterskih stotov lepe sladke krme po zmerni ceni. Več se izve pri Maksu Moškon, Malikamen pri Rajhenburgu. 838

Orehe, suhe gobe, fižol smrekove storže, divji kostanj sploh vse deželne pridelke kupi Anton Kolenc v Celju. 834

Ženitbena ponudba. Mladenič v dobri in trajni službi bi se rad v svrho ženitve seznanil z gospodično prijetne zunanjosti, ki bi bila dobra gospodinja. Premoženje postranska stvar. Pisma s fotografijo na uredništvo „Slov. Gospodarja" pod šifro „Srečen zakon". Na pisma brez podpisa se ne ozira. Tajnost strogo zajamčena. Fotografije se vrnejo. 724

1—2 gospodični se sprejmeta na hrano in stanovanje pri boljši slovenski družini. Vpraša se v Nagy ulici 8, III. nadstr. vrata 20. 841

Nova zidana hiša se proda z lepim vrtom in pol orala polja, tri četrt ure od Maribora za 4000 K pri Devici Mariji v Brezju št. 66; več se izve pri gospodu Jožefu Emeržiču v Dogošah. 842

Predam 6 let starega, 146 cm visokega konja, prav pohleven za vsako vožnjo in ježo rabljiv. Mih. Žmavc, trg Rajhenburg. 846

Dva čevljarska pomočnika in eden čevljarski učenec se takoj sprejmejo pri Simon Malli, čevljarski mojster v Radvanji pri Mariboru, hiš. št. 29. Učenec mora biti iz pridne, pobožne hiše. 845

Pozor! Trgovci in trgovski pomočniki, prav lepa priložnost se vam nudi, lepa zidana hiša, polovico novo stavljena, s prav lepim sadonosnikom, ob dveh okrajnih cestah, 3 minute od kolodvora in 2 minute od nove slov. kmetijske šole, v tej hiši je že bila več let dobro obiskana trgovina g. Matija Kavčič-a in se je prodala le zaradi starosti posestnika, več se izve pri August Kincl-nu v Št. Jurji ob juž. žel. Plačilni pogoji so prav lahki, da si lahko vsak z nekoliko premoženjem srečo najde. 843

Lepa, nova hiša, ima 4 sobe, 3 kuhinje, klet, perilna kuhinja, 3 svinjaki, 3 drvarnice, lep vrt, tik velike ceste v ravnini blizo Maribora se takoj prav po nizki ceni proda. Potrebni denar pri kupčiji je 3000 K. Več pove lastnik Fr. Podlipnik, Tezen 37, Maribor. 840

Dobro idoča mala trgovina s stanovanjem vred se takoj po ceni proda. Tudi se odda sama oprava. Naslov v upravništvu. 847

Spreten, zanesljiv viničar s kolikor mogoče mnogimi delavci se takoj ali kolikor mogoče kmalu sprejme pri Rihardu Ogrizek, Sturmberg pri Mariboru, občina Leitersberg. 848

Nc I 129/9
1

Prostovolj. sodna dražba nepremičnin.

S sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Rogatcu z dne 7. okt. 1909, uprav. štev. Nc I 129/9 dovoljena sodna dražba nekdaj Jos. Vinc. Krisperjevega posestva v Rogatcu se vrši dne

30. oktobra 1909

v Rogatcu h. štv. 32 oziroma na lici mesta ob 9. uri zjutraj in se bo nadaljevala popoldne eventuelno tudi drugi dan.

Celotna izklicna cena posestva je K 17.650·—

Zemljišča se bodo prodajala v celoti oziroma po spodaj označenih skupinah ali pa tudi parcelah ali tudi po parcelnih delih.

Izklicne cene posameznim skupinam so določene:

I. Za hišo štev. 32 v Rogatcu z vrtom in gozdnim deležem . . . . . K 8000·—
II. za travnike v Costah . . . . . „ 2000·—
III. za gozd v Kerčah . . . . . „ 150·—
IV. za gorico štv. 111 (Weingartenhaus) s hlevom, pritiklinami in zraven spadajočimi gozdi, pašniki in travniki . . . . . „ 6300·—

Ta skupina se bo prodajala tudi eventuelno v podskupinah (3).

V. Za travnike in pašnike v kat. obč. Nadole K 1200·—

Vadij 10% izklicne cene, po končani dražbi še nadaljnih 30% v roke sodnemu komisarju.

Prodajalci si pridrže pravico v teku 8 dni po dražbenem naroku ponudbe odobriti ali odkloniti.

Podrobni podatki so razvidni iz dražbenih pogojev na sodni deski v Rogatcu. 839

Jos. Vinc. Krišperjevi dediči.

Gospodinjska šola
na TEHARJI pri Celju.

Prvo šolsko leto se začne 3. novembra 1909 in traja 12 mesecev. Šolo vodijo šolske sestre v Celju. Sprejemajo se dekleta, ki so stara 15 let ali več, so zdrava, lepega obnašanja, ter so dovršila ljudsko šolo. Za hrano, stanovanje, kurjavo in razsvetljavo plačujejo mesečno naprej po 30 K. S seboj morajo prinesti obleko, perilo in posteljnino razven zimnic, katere dobijo v zavodu. Natančni pogoji se naznanijo vsaki prošnjici takoj na dom. Gojenke se bodo učile kuhanja, šivanja, prati, likati, vrtnarstva, perutninarstva, mlekarstva, gospodinjskega dela v hlevu in na polji, računstva, spisja, gospodinjskega knjigovodstva, verouka, lepega vedenja, vzgoje otrok, postrežbe bolnikov, snage in varčnosti. Prošnje za sprejem se vložijo osebno ali pismeno na naslov: Zavod šolskih sester v Celju. Priložiti je krstni list in šolsko spričevalo.

844 **Zavod šolskih sester v Celju.**

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2·—, pol belega K 2·80, belega K 4·— prima perje mehkega kakor puh K 6·—, veleprima oglajenega najboljše vrste K 8·—, mehkega perja (puha) sivega K 6·—, belega K 10·—, pranega puha K 12·—, od 5 kg naprej poštnine prosto

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost 170×116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80×58 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16·—, napol maha K 20·—, maha K 24·—, pernica sama K 12·—, 14·—, 16·—, zglavnica K 3·—, 3·50, 4·—, pernice 180 cm×140 cm velike K 15·—, 18·—, 20·—, zglavnice 90×70 ali 80×80 cm, K 4·50, 5·—, 5·50, blazine iz gradla 180+116 cm K 13·—, K 15·— razpošilja po povzetju, zaboji zastonj, od K 10.— naprej poštnine prosto.

Maks Berger v Dešenicu štev. 1015, Šumava.

Kavne nagaja, se zamenj ali pošlje denar nazaj. Cenik o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastonj in poštnine prosto.

Milan Hočevar-Celje
Glavni trg štev. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrst žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislo vodo, galico, žveplo in rafije. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Mlad podobarski in pozlatarski pomočnik,

kateri je v svoji stroki zmožen samostojno delati se sprejme za trajno proti primerni plači pri

Jan. Goleš-u,
podobar in pozlatar-ju
v CELOVCU, Paradeisergasse 20.

793 Istotam se sprejme en učenec v uk.

Trgovci, pozor!

Predno si **svilen papir** oskrbite, naroči si naj vsakdo vzorce, kateri se razpošiljajo zastonj in poštnine prosto. — Cene barve in kakovost brez konkurence!

Izvoz svilenega papirja:

J. N. Peteršič,
PTUJ. 798

Najcenejša prodaja sodov.

Dokler bo kaj v zalogi, prodajam **nove** in rabljene za vino pripravljene sode razne velikosti od 6½ vinarjev liter naprej.

Rudolf Horvath, gostilničar in veleposestnik, **Kapela,** pošta **Radenci.** 791

Išče se
izurjen gostilničar
za dobro uvedeno restavracijo s hotelom v Pazinu (Istra).

Restavracija je v sredini mesta, ima veliki vrt, 4 novovrejene lokale, igre za kroglje, in druge za gostilno potrebne prostore. — Za tujce je 7 na novo opremljenih sob, katerih število se v potrebi lahko podvoji. — Gostilničar bi moral prevzeti zastopstvo ene pivovarne za obširen okraj. — Na vrtu je gledališčna dvorana, v kateri so pogostoma predstave in plesi.

Ponudbe sprejema in daje potrebna pojasnila

784 **I. REBEK, Pazin.**

Že rabljen + 8 HP Climax-motor se po ceni proda. Karol Sinkowitsch, ključavničarski mojster, Maribor, Puffgasse 9. 850

Proda se hiša v krasnem lepem kraju, obstoječa iz gostilne 6 lepih sob, 2 kuhinji s ščedilnikom, 2 prostorni kleti, prostor za trgovinsko obrt, hlevi in še več drugih gospodarskih prostorov, vse v najboljšem stanju, ¼ ure od železniške postaje Sevnice, ob glavni cesti, zraven tudi lepa šenčnata uta, lep vrt, travniki, sadonosnik, 4 njive in 3 dorašeni gozdi. Cena 16.000 kron. Naslov Ivan Sever, pošta Sevnica ob Savi. 851

Slamoreznice vseh vrst, vse druge **poljedeljske stroje, izvrstne peči, štedilnike, kotle za žganje**

dobite pri 836

Peter Majdič-u, trgovina z železnino „MERKUR“ Celje.

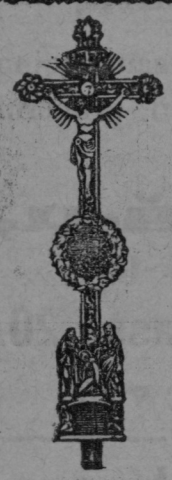

Najlepše nagrobne križe, nagrobne svetilke priporoča trgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje.

Izvrstne peči po najnižjih cenah. 835

Olje od motorja oddaje 100 kg po 25 K. Tiskarna sv. Cirila, Maribor

! Nova trgovina !

P. n. sl. občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim 1. novembra v novi posojilnični hiši na Ringu

modni salon za gospode

ter se tem potom vže naprej najtopleje priporočam. 849

Maks Žabukošek

krojaški mojster v Celju. 849

Grajščina

$^3/_4$ ure od Maribora, obstoji iz gosposke hiše, kuhinja s ščedilnikom, gospodarsko poslopje, 39 m dolgo, novo, obstoji iz treh gosposkih sob, pralna kuhinja. Gumno, škedenj, hlevi za 8 glav govedi. Povsod vodovod, kurnik, v katerem se da zakuriti, in kopališče. 24 oralov večinoma sečnega gozda, 12 oralov sadonosnika in svisli, 1 oral amerik. vinograda, nov lep zelenjak z vodovodom, vse skupaj okoli 40 oralov, se proda za 28000 kron. 6000 K ostane lahko vknjiženih, drugo plačilo po dogovoru. Lahki plačilni pogoji. — Proda se tudi več malih in večjih gostiln. Vpraša se pri **Karolu Leutschacher,** Novavas štev. 18, pri Mariboru. 832

Žveplenokisli amoniak

(amonijev sulfat)

vsebuje 20·6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K **ozimini** je gnojiti **že jeseni** četrtino do tretjine vse množine, ostalo pa v **zgodnji spomladi,** ali pa je porabiti vso množino za počesno gnojenje **v zgodnji spomladi.**

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprijemlje prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu ceneji, kakor v čilskem solitru, in vporabljenje sulfata pomenja torej velika prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih gnojil prodaja

P. Majdič, „Merkur“

trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji. 833

Ob svojem odhodu iz Ljutomera kličem vsem znancem, prijateljskemu krogu, osobito pa dragim somišljenikom: „Z Bogom!“

Ljutomer, dne 10. oktobra 1909.

Erna Razlag,
vpok. učiteljica.

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobih in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg štev. 15. 325

Vozeki za otroke,

vsakovrstne **košarice,** vsakovrstne **žice za ograje** in za okna se dobijo pri izdelovatelju

Jožef Antloga v Mariboru,

Tegetthoff-ova cesta štev. 6, zraven slovenske cerkve. 712

Cene nizke! Nagrobne vence in trakove v veliki izberi priporoča 797 Postrežba točna!

J. N. Peteršič v Ptuju.

Razpošiljanje tudi po pošti po predpisu barve in približne cene.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 12.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti popolnoma varnosti po 4¾%, na vknjižbo sploh po 5%, na vkajižbo in poroštvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 5

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Izdajatelj in založnik: Katoliško tiskovno društvo. Odgovorni urednik: Fran Rakovič. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.